12 పేజీలు అర్ధణా.

ప్రతి గ్రామం పత్రికల్లో నిండాలె. ప్రతిబిడ్డ చదువుకోవాలె, ఆనాడు—

జమీన్ రైతు

లోకానికి అన్నంపెట్టేది నేను-

అందిలేక మలమల మాడి చచ్చేది నేను- —రైతు.

సంవత్సరం చందా రు 3 — పల్లెల్లో ప్రకటన లందించాలంటే ఇదే—

సంపుటము 9 | శుక్రవారము 22—4—38. - నెల్లూరు | సంచిక 15

ఆంగ్లో ఇటాలియన్ ఒడంబడిక.

మసోలినీ అబిసీనియా ఆక్రమించినా స్పెయిన్ విషయములో ఎంత జోక్యం కలుగజేసుకొనినా ఇంగ్లండు సహించివుండింది. ఆనాడు అబిసీనియా విషయంలో ఇటలీ ఆక్రమం చేస్తున్నదనిచెప్పి శాంక్షన్సు ప్రయోగం పెట్టవలెనన్న ఇంగ్లండు నేడు ఇటలీ సఖ్యత పొందగోరి ఒడంబడిక గావించుకొనింది. ఇందువలన ఇంగ్లండు యుద్ధానికి వెనుకడుగు వేస్తున్నదని స్పష్టమగుచున్నది. ఇతరదేశాల క్షేమం ఎటుల అవునది అయినా, చిన్నదేశాలు పెద్దదేశాలకు ఎటుల బలి అయినా తనకు మోపురానంతవరకు, తన ఆయుధ నిర్మాణ కార్యక్రమం పూర్తియగునంతవరకు ముందడుగు వేయని వైఖరి అవలంబిస్తున్నది ఇంగ్లండు. ఇదే ఇటలీ ప్రశ్నమీద ఏడన్‌కు, చాంబర్లేన్‌కు భేదాభిప్రాయమువచ్చి ఇటలీ గావించు ఆక్రమాలను ఇంగ్లండు ఇంక ఏంతమాత్రము సహింపజాలదనియు వెంటనే ఇటలీపట్ల అవసరచర్య తీసికొనవలెనని ఏడన్ పట్టుదల వహించుటయు, ప్రస్తుతమున ఇటలీతో కయ్యమునకు దిగుటవలన పడదని ప్రధాని చాంబరు అభిప్రాయపడుటయు జరిగి మంత్రివర్గమునుండి ఏడన్ నిష్క్రమణకు కారణమాయెను. ఇందువలన ఇంగ్లండు ఇటలీతో విరోధమువహించుటకు ప్రస్తుతము సిద్ధముగ లేక ఇటలీ ఎట్టి ఆక్రమచర్యలు గావించినా సౌఖ్యము కలిగించుకొనజాలకున్నది. సౌఖ్యము కలుగజేసికొనినచో మధ్యధరా సముద్రమునందు తనకున్న ఆధిపత్యమునకు భంగపాటు కల్గజేసెగాయని ఇంగ్లండు భీతి. ఈ ఒడంబడికవలన మధ్యధరా సముద్రములో రెండుదేశములకుగల [illegible] వములు శాంతించినవి. రెండు ప్రభుత్వములును సముద్రమార్గ విషయములోను, తమ ఆఫ్రికా రాజ్య విషయములోను ఈ యొడంబడికయందు పూరింపబడెను. ముఖ్య అభిప్రాయ భేదములు సమన్వయ మాయెను. ఈ ఒడంబడికను గురించి ఇంగ్లాండునందలి డెయిలీ హెరాల్డు పత్రిక ప్రధాని చేంబర్లేనుగారు అబిసీనియాను సమ్మించి ద్రోహం చేసిరనియు, ఇక స్పెయినుకు కూడ ద్రోహం చేయదలచిరనియు వ్రాసెను.

ఈ ఒడంబడిక వలన మసోలినీకి రెండువిధముల సౌకర్యము, అనుకూలత యేర్పడినది. ఇంతకు పూర్వము హిట్లరుతో ఒక ఒడంబడిక గావించుకొనియుండెను. ఇటు ఇంగ్లాండుతో అటు హిట్లరుతో ఒడంబడికలు గావించుకొనియుండుటం వలన ఇంగ్లాండు ఒడంబడికను చూపించి హిట్లరును బెదరించును, హిట్లరుతో చేసుకొన్న ఒడంబడికను చూపించి ఇంగ్లాండును బెదరించును. ఇటుల ఇద్దరివలన తనకు యేలాటి ఆటంకము లేకుండునటుల చేసుకొని తన కార్యములను సాధించుకొనుచుండును. అయితే ఈ ఒడంబడికవలన స్థిరమైనశాంతి యేమైనా యేర్పడగలదా యను ప్రశ్న తీర్మానించవలసియున్నది. ప్రస్తుత పరిస్థితుల గమనించినచో ఈ ఒడంబడిక వలన తాత్కాలిక విరామమే లభించునుగాని యుద్ధము రాకుండ నివారించి స్థిరమైన శాంతిపరిస్థితులు యేర్పడజాలవు.

ఒడంబడిక వివరాలు.

(1) రెండు దేశములలో ఎవరైనను ఒకరు మెడిటరేనియన్‌లోగాని ఎర్ర సముద్రంలోగాని క్రొత్తగా నావా విమానాశ్రయములు నిర్మింపదలచినయెడల మరొకరికి ముందుగా తెలియజేయవలెను.—

(2) సవుది అరేబియా, యెమెన్ దేశముల స్వాతంత్ర్యమును రెండు పక్షులవారు గౌరవించవలెను.—

(3) ఒకరికొకరు హానిచేయు ఉద్దేశముతో ప్రతికూల ప్రచారము చేయకూడదు.—

(4) ఎర్రసముద్రములోని దీవులలో వుభయులలో ఎవరుకూడా ఆధికారము స్థాపించుకొనకూడదు. కాని మక్కాకుపోవు యాత్రికుల ఆరోగ్యమును కాపాడుటకొరకు కామరాన్‌లో బ్రిటిష్ వుద్యోగులు వుండుటకు ఇటలీ అభ్యంతర పెట్టకూడదు—

(5) అబిసీనియాలోని ట్సానాసరస్సు విషయమై ఇటలీప్రభుత్వము ఇదివరకుచేసిన వాగ్దానమును తిరిగి బలపరచినది. ఈ విషయములో బ్రిటనుకుగల హక్కుల యెడల ఇటలీకిగల బాధ్యతను ఇటలీ ప్రభుత్వము పూర్తిగ గుర్తించినది.

(6) అన్ని ప్రభుత్వములవారు సూయజ్ కాలువను యథేచ్ఛగ వాడుకొనుటకు ఉభయులు అంగీకరించిరి.

(7) నావా నిర్మాణమునకు పరిమితిని ఏర్పరచుచు లండనులో జరిగిన నావా సంధి నరతులను పాటించుటకు ఇటలీ అంగీకరించినది.

స్పెయిన్ ప్రశ్న.

స్పెయిన్‌లోని విదేశసైనికుల విషయమై బ్రిటీషు ప్రభుత్వంవారు ఏర్పరచిన సూత్రములకు ఇటలీ అంగీకరించినది. స్పెయిన్ యుద్ధంముగియగానే స్పెయిన్‌లోని ఇటలీ సైనికుల నందరిని పిలిచివేయుటకు ఇటలీ అంగీకరించినది. అట్లు జరుగనియెడల స్పెయిన్ యుద్ధం ముగిసినవెంటనే ఇటలీ సైనికులనందరిని, ఇటలీ యుద్ధపరికరములన్నిటిని తప్పకమరలించుటకు ఇటలీ అంగీకరించినది. స్పెయిన్‌లో రాజకీయ ఆర్థిక హక్కులుకూడా అవసరములేదని ఇటలీ అంగీకరించెను.

ఆంగ్లో ఇటాలియన్ ఒడంబడిక ఆచరణలోనికి రాకముందే స్పెయిన్ సమస్యను పరిష్కారము చేయవలెనని బ్రిటను కోరినది. జరుగబోయే జాతిసమితిసభలో అబిసీనియా సమస్యను పరిష్కారముచేయ ప్రయత్నించుటకు బ్రిటను అంగీకరించినది.

దీనిగూర్చి 7 వ పేజీ 4 వ కాలం చూడుడు

ఎవరు నిజమైన తల్లి?

కాంగ్రెస్‌మాత పెడముగం పెడుతుంటే సోషలిస్టుమాత రైతు బిడ్డల్ని దగ్గరకు తీస్తున్నది.—

[కాంగ్రెసుసంస్థ ప్రత్యేక రైతుసంఘాలుండవచ్చును కాని అని కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగామాత్రం వుండగూడదన్నది.

పటేలువంటి నియంతలు రైతుసంఘాలంటే మూతి ముక్కు తిప్పుకుంటూ రైతుబిడ్డల్ని వీధుల్లో పారేస్తామని బెదిరిస్తున్నారు. సోషలిస్టు పక్షంవారు రైతుసంఘాల్లో చేరి వారి కార్యక్రమాన్ని సంపూర్తిగా వారికి తోడు వారోడుగా రైతుసేవ చేస్తున్నారు. మాస్ కాంటాక్టు (Mass contact) అంటే ఇదేనా!]

గృహలక్ష్మి—

యం. యస్. నరసింహారావు,
బి. ఏ. బి. యల్.

తెలుగు సినిమాలలో, అచ్యుత్ కన్య మొదలగు ఫిల్ములవంటి సాంఘిక కథాసంవిధానములు కనబడుటలేదని ఒక కొరత యుండెడిది. ఈలోపమును తీర్చుటకు "బాలయోగిని" దానివెనుక "గృహలక్ష్మి" బయలువెడలినవి. పురాణగాథలు దక్క, ప్రకృతికి సహజమైన కథలు ఆంధ్రసినిమాకంపెనీలు ప్రదర్శింప సమకట్టుట సంతోషకరమగు విషయము.

బాలయోగిని, గృహలక్ష్మి- ఈరెండింటి తారతమ్యము విశదముగ పరిశీలింపదలచుటలేదు కాని ఒకమాటమాత్రము చెప్పవచ్చును. గృహలక్ష్మిలోని గమనము బాలయోగినిలో లేకున్నను, "యోగిని"లోని మితము, "కన్‌స్ట్రయింటు" రోహిణీవారి చిత్రమందు అంతగా కానరాదు.

ఈఫిల్ములో ప్రధాననాయకి ఎవరైనది నిర్ణయించుట సులభముగాదు. కథకిచ్చిన నామధేయమునుబట్టి రాధ ప్రధాననాయిక- కాని కథయందు కేంద్రస్థానము మాధురిది- కాబట్టి మాధురియే ప్రధాననాయిక పదవికి యోగ్యురాలు అని చెప్పుటకును అవకాశముగలదు.

నాటకరంగమువలె సినిమా రంగముకూడ ప్రకృతికి దర్పణముగ నుండవలెనని సూత్రము ననుసరించి మాధురి ప్రకృతి ననుసరించి యున్నదా? అను ప్రశ్న చర్చనీయము.

గృహలక్ష్మికి నుండదగిన ధైర్యము దయార్ద్రహృదయము, శాంతస్వభావము, సహనము, క్షమ పాతివ్రత్యము ఇత్యాది సద్గుణములసొంపు ప్రకాశమానమగుటకు సెట్ ఆఫ్ Set Off గా ఒక "పయోముఖ విషకుంభము" "గోముఖ వ్యాఘ్రము" వంటి మాధురి యనెడిపాత్రను రచయిత సృష్టించెను. రచయిత తలంపు ననుసరించియే యీ పాత్ర ధరించిన మిస్ కాంచనమాల తన నటనను సమకూర్చినదనియే అనవచ్చును. ఇట్టి పాత్ర సామాన్యముగా వేశ్యా ప్రపంచ మందుండదని నా నమ్మకము.

వేశ్యలు నిర్దయాత్ములు కావచ్చును - కాని మాధురికంటు గట్టిన కేవల ధనాపహారేచ్ఛ హృదయ శూన్యత, మానవ జన్మమెత్తిన ఏ స్త్రీకి గాని యుండజాలదు. వేశ్యావృత్తి నీచవృత్తి కాదనుటకాదు. వేశ్యలైనంతమాత్రమున వారు ప్రేమను కరుణను, పశ్చాత్తాపమునకు దూరమగుదురా? సామాన్యవేశ్యలు సహితము, వారి వారి విటులు హీనస్థితియందుండు సమయముల, వారిని తల్లులకన్న ఎక్కువగ పోషించిన నిదర్శనములు పెక్కులు గలవు. మాధురిచేష్టల వీక్షించెడు వేశ్యాప్రియులు వాటిని తిలకించి హాస్యించెదరో లేక తలలు వంచెదరో లేక ఆగ్రహపడెదరో నిర్ణయింప నవసరము లేదు. వారి జాతినంతయు అక్రమముగా చిత్రించిన రచయితపట్ల కినుక వహింతురనియే నా అభిప్రాయము. ఈ పాత్ర స్వభావమునకు విరుద్ధమనియే చెప్పవచ్చును.

7. కాంచనమాలగారి నటన సర్వోత్కృష్ట[illegible] యుండెను. ఈ ఉత్తమనటులు భావములు [illegible] తెరగాని విస్తరింపరని చెప్పవచ్చు. [illegible] నాలాడను ధన్యముచేయును. [illegible] కళానైపుణ్యమునందగును. మాధురి [illegible] ప్రతిబింబించినవి. అలుకలు, బెదురులు, [illegible] లు, వికటహాసములు, [illegible] అవసరపు పరివర్తనములు, [illegible]

మాటల చెప్పింపవచ్చునేమోకాని, కనుపాపల కదలికలను పొందజేయవు. కొన్ని ఘట్టములు తెరలను పర్వింపనున్నవి. బాపన శాస్త్రిగారివలె మాధురి పౌండరీకము సల్పి, స్వర్గమునకెక్కరాదా? యనెను. ఇట్టి సంభాషణలు స్త్రీలు ఉచ్చరింపదగినవి కావు. యువకుల మర్యాదగ వందనక కాలమే పురుషుల రంజింపజేయుదురు గాని, మనసుగుంజివేసిన దాగన్ (Charm) యొకత్తె నటించును.

కాంచనమాలనటనయందు కొంతమిక్కుటము గానవచ్చినను, ఈమె చూపిన వాక్చాతుర్యము, ధైర్యము, వేగము కొనియాడదగినవి - గాటూరు వైద్యవేషములూని డాక్టరుకృష్ణరావును వంచింపవచ్చినప్పుడు "ది సైన్ ఆఫ్ [illegible]" లో నటించిన నాయిక కౌశల్యము జ్ఞాపకమునకు వచ్చును. ఈయడదు పాత్రకు దగిన అంగసౌష్ఠవముండెను. కన్నులు మిక్కిలి విశాలములు - స్త్రీ హావభావములు - నడక అతివేగము చమత్కారము - సచిత్రవారపత్రికలో ఈమె ఫోటోక్రింద "కలపుల కలికి" అని వ్రాయబడియున్నది - ఈవర్ణన ఈమెకు ఎంతయు ఒప్పిదముగా నున్నది -

ఈపాత్రదోషము కొంతవరకు రాధపాత్రవహించిన మిస్. కన్నాంబకుకూడ తగులుచున్నది - కాని అట్టిఘట్టములు చాలకొద్దిపాటివి - వాటిని వివరింపకుందు, కన్నాంబ గృహలక్ష్మిగా చూపిన కౌశలము ప్రశంసించుట విధిగానున్నది. భర్తతోడి క్రీడాసల్లాపములు ఔచిత్యము మర్యాద తప్పినవి కావు. పతి ఎంతటిదుర్మార్గమునకు పాల్పడినను, పతిపట్ల, ప్రేమ, భక్తి, విడకుండుట పత్నికి ధర్మమని హిందూ ధర్మశాస్త్రములు చెప్పుచున్నవి. ఇట్టి ఉత్తమభావమును కన్నాంబ సహజనైపుణ్యముతో ప్రదర్శించెను- సంతోషములోను దుఃఖములోను అడకువ, సహనము, కానవచ్చెను- ఉన్మాదావస్థయందు చూపులు ఈమె సహజముఖవైఖరిని మార్చివేసినవి.

కాని రెండుమూడు ప్రదేశములలో ఈమెనటన మితమునకు మీరినట్లుగపడెను. హిందూ గృహిణి భర్తలతోడను సహోదర వర్గముతోడను చనవుగానుండిన యుండునుగాని, మామగార్లపట్ల చనవు ప్రకటించుటగాని, వారి ఎదుట వికటహాసములుచేయుట గాని ఉండదు- భర్తపూజ సలుపుటకుముందు, రాధ తనమామగారితో చనవుగా మాటలాడుచూ ధ్వనిపూర్వక హాసము చేసెను- ఇది సంప్రదాయమునకు విరుద్ధము- ఉన్మాద ఘట్టము కొంతభాగమువరకు మిక్కిలి నాజూకుగనుండెను- అంతటితో తృప్తినొందక, రాధ వీధులవెంబడి పరుగులిడుచు, మాటిమాటికి దేవుడు లేడా? అనెడిపదము ఉచ్చరించుచు, చేసిన నటనయే తిరుగ చేయమొదలుపెట్టినప్పుడు విసుగు కొల్పునదని చెప్పవలసియున్నది- ముఖవైఖరిని, మాటలవైఖరిని మార్చవలసిన సన్నివేశములు అనుష్ఠానముకేవు. ఈభాగముకొంత కత్తిరించిన బాగుండెడిది-

మగ పాత్రలలో మితము తప్పక శ్రద్ధగాను నాజూకుగను నటించినవారు స్వచ్ఛంద సేనానాయకుని వేషముధరించిన నాగయ్యగారు. ఈ వేషము వీరికి అన్నివిధముల పొందినట్లుండెను. పట్టుదల సత్యాగ్రహము 'ధైర్యము' సేనాధిపతి వీరముఖమందు తాండవమాడెను. ప్రభుత్వపక్ష న్యాయవాది పాత్రవహించిన దొరస్వామిగారు సహితము ప్రశంసకు పాత్రులు.

కథానాయకుడు డాక్టరు కృష్ణరావు ప్రథమము గృహస్థ సంపన్నుడు; వేశ్యాలోలుడు, తాగుబోతు. ఉదర బాధితుడు, పశ్చాత్తప్త పాపి. యీనాలుగు కాండములలో చక్కగ నుండెను. కాని రెండవ కాండ "అతి" దోషమునకు లోబడినదాయెను. ముఖ్యముగా త్రాగుబోతు ప్రదర్శనము విసుగుపుట్టించెను. అత్రాగుడు పరిపక్వ ప్రకటించుటలో విఫలులైరు, కాని ఈ ఫిల్ముకు వన్నె తెచ్చిన వారిలలో రామానుజాచార్యులు ఒకరని గట్టిగ చెప్పవచ్చును.

మార్వాడీ వేషధారి విషయము కొంత విమర్శింపవలసియున్నది. ఈ ఫిల్ము నందున వీరు కేవలము విదూషకులు - వశీకరణ ఔషధ సేవనయందు వీరుచేసిన మర్కటచేష్టలయందు కొంచెం "అతి" దోషమున్నను విదూషకుని కుండెడు స్వేచ్ఛనుబట్టి దోషముపాటింపదగినదికాదు. కాని ఒకందుకుమాత్రము వీరు మనసానుభూతికి పాత్రులు. వేశ్యాకేళీమందిరములో వీరు మాధురి ఆజ్ఞానుసారము మంచముక్రింద దాగినను మంచము మీద విటునితో క్రీడాసల్లాపములాడుచుండిన అవిదయొక్క బుద్ధిపూర్వక శిక్షపాద సంఘట్టనము వీరి శిరోభాగమునకు తప్పినదికాదాయెను. ఈలాంటి దృశ్యముచూపుటలో ఎట్టి కళావశ్యకత (Artistic necessity) ఉండెనో నాకు గోచరమగుటలేదు.

ఆ ఇరువురు స్థూలకాయ డింభకులు ఈ ఫిల్మునందు "దిష్టిబొమ్మలు"గ తిరిరి. ఇట్టి జోడును ఇదివరకెన్నడును ఏ ఫిల్ములు [illegible] చూపియుండలేదు.

జాతీయ గీతములు, వాలంటీర్ల పరివార చిత్రములు, ఈ ఫిల్ముకు నవశోభ కలిగించెను.

బ్రాహ్మణజాతికి ఈ ఫిల్మునందు మంచి "మర్యాద" కావింపబడెను. శాస్త్రిగారు బ్రాహ్మణుడు-వీరియుద్యోగము వేశ్యలకు విటులచేర్చరచి, కమీషను పొందుట- ఆక్రోశించిన ఇరువురు బ్రాహ్మణగున్నేనుగులు కల్లుఅంగడికి త్రాగుటకు పోవుట-

సాంఘిక చిత్రములలో గృహలక్ష్మి మిక్కిలి ఉన్నతపదవిని అలంకరించుచున్నది- కొంతభాగము కత్తిరించిన, రెండున్నరఘంటలలో ప్రదర్శించుటకవకాశమేర్పడి చిత్రము మిక్కిలి నాజూకుగ నగును.

ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభ.

27, 28 తేదులలో తుంగభద్రయందు

అధ్యక్షులు

శ్రీ కల్లూరి సుబ్బారావుగారు.

ప్రారంభకులు:

సర్దారు వల్లభాయిపటేలుగారు.

కాశీశ్వరరావు— —పంతుల సభ.

వెనుకటి ప్రకటనలోని పొరపాట్లు.

పద్మనాభయ్యగారి జవాబు:—

నా స్వవిషయమై నేను పునరుద్యోగముకోరకు అల్లాడలేదు. 16 సంవత్సరములు కాంగ్రెసు సేవచేసిన నేను మరల ఉద్యోగమిచ్చెదని పాకులాడలేదు. చేసిన 12 సంవత్సరముల నౌకరికి రూల్సు ననుసరించి రావలసిన పెన్షను కోరితినే గాని వేరు కాదు.

—రా॥ అ॥ పద్మనాభయ్య.

* * *

మిన్నా వెంకటచలంగారి జాబు:—

తే 15-4-38 దిన జమీన్‌రైతులో "కాశీశ్వరరావుపంతుల సభ" అను శీర్షిక క్రింద వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారినిగూర్చి వ్రాసిన విషయములు సత్యములు కావు. ఆ సభలో నేను సమీపమున కూర్చొనియుంటిని. రాఘవయ్యగారు (1) క్రిమినల్ ట్రైబ్సుఆక్టు (2) పి. డబ్లు. డిపార్టుమెంటు (3) పోలీసుశాఖ ఈ మూటినిగూర్చి వారు విపులముగా మాట్లాడిరి. అంతేగాని మున్సిపల్ ఎలెక్షనును గురించిగాని, కాంగ్రెసు సివిల్ బోర్డును గురించిగాని వారేమియు మాట్లాడలేదు. ఈ విషయాన్ని రిపోర్టుచేసిన విలేకరుడు సరిగావినియుండడని నాయూహ.

—మి. వెంకటాచలము.

* * *

రాఘవయ్యగారి జవాబు:-

శ్రీ కాశీశ్వరరావుగారి సభలో కాంగ్రెసు మున్సిపలు సభ్యులు గెలువరని నేను చెప్పలేదు. నా ఉపన్యాసము ఈ దిగువ అంశములను గూర్చి మాత్రమే.

1. ప్రభుత్వశాఖలో ఇంకా లంచగొండితనం తగ్గలేదని.
2. ప్రభుత్వ మంత్రులు, కార్యదర్శులు, తమ పర్యటనలో ఇటువంటి ఫిర్యాదులు వచ్చినపుడు తక్షణమే విచారణలు సల్పవలెనని.
3. ఇట్టి ఫిర్యాదుల జిల్లా కాంగ్రెసువారుచేసినపుడు వారిమాటలకెక్కువ విలువను ప్రభుత్వము ఇవ్వవలెనని.
4. హైకాంగ్రెసు రద్దుచేయగోరిన క్రిమినల్ ట్రైబ్సు ఆక్టును వెంటనే రద్దుచేయవలెనని.
5. ప్రజల కాంగ్రెసు సంఘములు పంపే జాబులకు, అర్జీలకు ఇకపై ప్రభుత్వము జవాబులైన యిచ్చుచుండవలెనని.
6. సామాన్య ప్రజలతో Mass Contact కుదరవలెనంటే మంత్రులు ప్రజలతో ఎక్కువ కలసిమెలసి పోయినచోట్ల విధిగా కాంగ్రెసు కమిటీలతో సంప్రతించవలెనని వినయపూర్వకంగా చెప్పినాను. సభ్యులందరు ఇందుకు హర్షించి ఆమోదాన్ని బహిరంగపరచిరి.

నేను సభ్యత్వానికి నిలువదలచుకోలేదు. ఏ కౌన్సిలర్ పని ఆశించలేదు.

స్టౌ బీడీ

ఒకసారి కాల్చి పొగాకునందలి సువాసన గమనించుడు.

చిత్రగుప్తుని పంచాంగం.

(జమీన్ రైతు - ఉగాది కానుకనుండి) చిత్రగుప్తుడు.

బహుధాన్య ఫలాఫలాలు.

శ్లో॥ శ్రీ జస్టిసు కుల ఘాతుకరం-
-చిక్కులే సదా దాపురం-
జమీందారుల దౌష్ట్య నాశనకరం-
-జస్టీసులాభ దూరం
కాంగ్రెసాన్వయ మంత్రిపక్ష
శుభదం
-"కాంగ్రెస్ మెమ్మ" గోలప్రదం
నానా "బిల్లు"ను సాధనం-
-ప్రజహితం పంచాంగ
మాకర్ణ్యతాం॥

ఈ సంవత్సరం చైత్రమాసంలో పగలు మధ్యాహ్నం యెండలు అధికముగా ఉండును. రాత్రి పూట వీళ్లలో చల్లగా ఉండును. ఈ నెలలో నెల్లూరు పౌర్ బోర్డు ప్రెసిడెంటు పదవి ఖాళీపడుతుంది. దీని ఆక్రమణలో కొంత వివాదాలు కలుగవచ్చును.

వైశాఖంలో- కృత్తిక-రోహిణీ ఆదిగుల అగ్నివనం ఉన్నది కాబట్టి వర్షానికి అవకాశమే లేదు. ఈ మాసంలో ధాన్యానికి ధరలు లేవుగాని కంటు బ్రాహ్మలకు- మంగళ మేళగాండ్లకు కొంచెం గిరాకీ గానుండును.

జ్యేష్టమాసంలో- వెంకటగిరియందు ఏడుగొండల వెంకటేశ్వరులవారికి ఆసనం సవారి చాలా వైభోగంగా జరుగును. పడమటగాలి ప్రారంభించును. ఈగాలివల్ల శీతవైద్యుడు చెడును. నీలగిరిమీదతప్ప ఆంధ్రదేశంలో వర్షాలు లేవు-

ఆషాఢమాసంలో- వడగాడ్పులు విశేషంగా ఉండును. రోగాలు- అగ్నిభయాలు జాస్తి. మాలపేట సంస్కృత కాలేజిలో "ఆషాఢస్య ప్రథమ దివసే" అని మేఘసందేశాన్ని వల్లించే వటువిద్యార్థుల గోలాందోళిత చిత్తవృత్తిమీదనే పడమటగాలి వీచును. ఈమాసం మధ్యలో మినిస్టరు వచ్చినప్పుడు నెల్లూరు రోడ్లమీద నీరు చల్లినంత దట్టంగా వర్షం కురియును. పార్లోహితుడు కార్తెలెట్టుకున్న జూలై 7 తేది నాడు తప్పక మృగశిర ప్రవేశించును. అప్పుడు దొడ్ల రుక్మిణమ్మగారి దగ్గరనైతే తృప్తిపడ్డట్లు ఈ మృగశిరమువలని కాంగ్రెసు, జస్టిసు అన్ని పక్షాలవారు ఆనందం పొందుదురు.

శ్రావణ మాసంలో- విప్పా రాజగోపాలరావు గారి దీపాక్షిమాదిరి చాలిచాలని వర్షాలు కురియును. ఈనెలలో ఎస్టేటు ల్యాండులెక్ట్ సవరణబిల్లు శాసనసభకు రావచ్చును. కాని ఇది ఆంధ్రచంద్రుగాలలో ఒంటెద్దు స్తనంగాను, అజాగళంలో గోళిదిగా స్తనంగాను, రంగులో గరిటెద్దా స్తనంగాను, కుడిలో ముష్టిపండుదొంగా స్తనంగాను ఉంటుందని రైతులు భయపడుతారు కాని గురుబలం శుక్రబలం- గూర్తిగా ఉన్నందున అలా జరిగెడు గతదరముండదు.

భాద్రపద- శుద్ధంలో విజయాలక్ష్మీ చవితి పట్టుంగు తప్పలం కుంగమూరు వీర్రెడ్డి- పోణంగి వెట్టయ్యలాంటి పన్నుకాని విగ్రహాలు ఉద్భవించి పోదురు.

ఆశ్వయుజమాసంలో- జమ్మల పెండ్లిండ్లకింద జాస్తిగా ఉండును. ధాన్యంకంటె బొమ్మలకు మంచి గిరాకీ. ఈనెలలో గర్భిణులకు దుర్గలు, రోగిష్టులకు ఆరోగ్యాలు జాస్తిగా యుండును. వాస్తవలో అక్లిడుపుంటే చిత్తంలో చినుకుపడుతుంది. గాలివానవల్ల సైక్లోను కలుగవచ్చును

కార్తీకమాసము:—1927 సం॥ మొదలు కిన్ని గాలివానమాసు మంటారు నెల్లూరు పౌరులు. ఈ కుప్పానకంటె యుద్ధభూమి చాలా భీకరంగా ఉండును. యుద్ధబాధ లేకపోవ్వా యుద్ధభయం మాత్రము హిందూదేశానికి తప్పదు.

మార్గశిరము:—వరుణదేవోగాన బుట్టిన మాకొమ్మ శేషయ్య ముఖాదప్ప మరెచ్చటా చిటక్కున వినబడదు.

మాఘం:— ఈ మాసంలో జిల్లా కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంట్లకంతా చలిబుట్టును ఉద్యోగ దుమ్ములు ఊడిపోతవనే బెంగచేత-

ఫాల్గుణం:— కాయకల్ప చికిత్సతో శరీరానికి జరాజీర్ణమైన తెగులు వదిలినట్లు, చెట్లకు ముసలివైన పండుటాకులు రాలినట్లు, జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీలకుగూడా తప్ప ప్రెసిడెంట్ల బాధ తీరిపోతుంది.

గతాబ్దాలు.

సృష్టి గతాబ్దాః	౧౯౭౪	కోట్లు సం॥
కలియుగ గతాబ్దాః	౫౦౩౬	,,
కాంగ్రెసుకిక గతాబ్దాః	౫౨	,,
జస్టిసుపక్ష గతాబ్దాః	౧౭	,,
స్వతంత్ర గతాబ్దాః	౧౦	,,
సెకండ్ ప్రిన్సుకిక గతాబ్దాః	౯	,,
రామదాసయ్యకిక గతాబ్దాః	౧౪౭-	,,

తన్నాకీ:

ఋణచట్ట బాధ	౧౬	పాళ్లు
తన్నాకీ	౧౭	,,
కల్లు ఉత్పత్తి	౧౨	,,
తన్నాకీ	౭	,,
దొంగసారా ఉత్పత్తి	౬	,,
తన్నాకీ	౮	పాళ్లు
కిలికంపేటల కర్ణ కాణ్యాసంగు బాధ	౧౭	,,
తన్నాకీ	౮	,,
ఆంధ్ర- రైతుసభకింద కంటె దీలకు భాధం	౧3	,,
తన్నాకీ	౨౨	,,
కిలింగంపేటల్లో సుఖసంకట వ్యాధులబాధ	౧౮	,,
తన్నాకీ	౩	,,
జమీందారులకు దండాలు ఎగబెట్టేబాధ	౬౪	,,
తన్నాకీ	౮	,,
ఆంధ్రదేశంలో ప్రతిఘోత్పత్తి	౨౯	,,
తన్నాకీ	౩౦	,,
మహారాజ కుమార్ బాధ	౯౪	,,
తన్నాకీ	౪	,,
డి. పి. దెబ్బలందాలబాధ	౧౯	,,
తన్నాకీ	౧	,,
బహుబంధి మామూళ్లబాధ	౧౬	,,
తన్నాకీ	౯	,,
వెంకటగిరి జరిమానాలబాధ	౬౦	,,
తన్నాకీ	౪	,,
బొబ్బిలి ఎస్టేటులో దాక్షిణ్యబాధ	౧౧	,,
తన్నాకీ	౧	,,
జస్టిసులోత్పత్తి	౪	,,
తన్నాకీ	౧౬	,,
కాంగ్రెసులో కలహోత్పత్తి	౧౬	,,
తన్నాకీ	౯	,,
కాం॥ ఎలెక్షను ఆఫీసర్ల అక్రమోత్పత్తి	౧౬	,,
తన్నాకీ	౨	,,

సమిష్టిఫలం

ఈసంవత్సరం బ్రిటిషు ప్రభుత్వానికి కాంగ్రెసు రాజ్యానికి అన్యోన్యమైత్రి సన్నిపాతజ్వరితునిమాదిరి "అంతార్దాహం- బహిశ్శీతం" గా ఉండును. ఈసంవత్సరమంతా యూరప్‌లో యుద్ధధ్వానులు భయంకరంగా ఉంటవి కాబట్టి కాంగ్రెసు జండామీదికి జట్లందుప్రభుని వక్రదృష్టి పారదు. సివిలియనుల క్రూరవీక్షణాలు గూఢ సముద్రంలోని కెరటాలమాదిరి, దరిద్రుని కోర్కెలమాదిరి, ఎక్కడపుట్టినవో అక్కడే అస్తమిస్తవి.

రైతుసంఘాలకు కాంగ్రెసు సంఘాలకు చీనా జపానుయుద్ధమంత సంఘర్షణవచ్చి మొన్నటి బీహార్ సి పి ప్రతిఘటనమాదిరి ఉపశమిస్తుంది. కాంగ్రెసు గాని కొందరు పెద్దలకు భావపరిశస్తులిగ్గేరాని యూనిటూలు తప్పదప్పుడు లేస్తూనే ఉంటవి. చుక్కాణి లేకాని కరింగా తీరు పోతుంది గనుండా పోస్తుటారు. కాంగ్రెసువారు రైతుసంఘాలను ద్వేషిస్తుండడ యూలానపూర్తిగా అస్త్రియాను జర్మని స్వాధీనపెట్టుకొన్నట్లు రైతుసంఘాలను కాంగ్రెసువారు స్వాధీనపెట్టుకొంటుంటే కాంగ్రెసువారు జోట్లో క్రమ్ముకొట్టుకొని చూస్తుంటారు.

మారటోరియంతో వరిక్లేశ కూడబడిపోరం దని అనుకొన్నందుకు ఊపిరాడని పరిపాలించి ఋణచట్టం మాటాని. ఈసంవత్సరం రూపు, పదపురులంతా యుద్ధమేఘ ఘర్జన దుందుభులు, ఆకాశవిమాన ఝంకారాలు, ఫిరంగిగుండ్ల ఢక్కాఢమారాలు హిందూ దేశమాత చెవులకు సింగపురు చెట్టు చుట్టుపక్క పాలిమేరలలో ప్రతిధ్వనిస్తవి. జమీందార్లు కాం॥ మంత్రులముందర దండకెత్తుతారు. పాపనాపభేద దండ... విప్పలనైన వెనక "ఏతేశప్ప ... కి నివ్వాళుర్యాదాదయ్యదా!" అని పాదా... కౌతాను ప్రధానమంత్రిగారికి.

* * *

పిఠాపురం ఎస్టేటుకు సంబంధం ... ఉన్నాయనుకుంటే కాంగ్రెసు పెద్దల స్వేచ్ఛాదృష్టి ఎస్టేటుమీద పడుతుంది.

* * *

కృష్ణా గోదావరి మధ్యప్రదేశ-సోమశిల్పలకు కాంగ్రెసు వారికి సంఘర్షణ ... ఫ్ఫుటుంది. కాంగ్రెసుల పట్టెటూళ్లలో ప్రచా... కేకలు. కాంగ్రెసువారు టవునులలో దర్బా... కొడుదురు.

* *

చేపాని నాగభూషణంగారు కమ్మ సంఘ విద్యాధికారులైన ఉత్తరం... లభ్యమౌన్న సంపాదిస్తు... గాని, బెంగులూరు పరుగెత్తాలనుకుంటున్నమీద ఎక్కి ఖడ్గంమాత్రం పెట్టుకుపోతుంటేనా!

* * *

గుంటూరు:—

ఈ సంవత్సరంకూడ కుప్పయ్య రావల్లె సర్వం పుటనుండి బయటికిరాదు. పాముల పాకత్రికి రెండుపక్కల వాదర. ఏ యుద్యమంలో వున్నా సంపాదనకు లోటుండదు. ఎన్నైనా గోదానమే!

రంగాను ఓర్వలేక ద్వేషించేవారిసంఖ్య ఈ సంవత్సరంకూడా తగ్గదు.

ఒంగోలు బోర్డుహాలను స్వార్థరహితంగా ఉంచుకుంటే దెబ్బతింటుంది.

* * *

నెల్లూరు:—

గోపాలరెడ్డిగారికి గురువృకులు ఏకాదశ స్థానంలో ఉన్నారు కాబట్టిన్ని, వైశాఖశుద్ధం చంద్రుడు తొమ్మిదింట శుభుడుగాబట్టిన్ని బహుశా మే నెలలో 11 తేదిన వివాహం జరుగవచ్చును.

మంత్రి గోపాలయ్యను ఆక్రమించినంత వర్తాన గోవిందయ్య బోర్డు ఏప్రెలు 1 తేదిన పోయినా నెలాఖరులోగా నైనా ... యుండడానికి గ్రహగతి ఒప్పుకోదు ... ఆయనా-

రెండుగోష్టులు ఏకమైతే ప్రెసిడెంటుగా కట్టాల దక్కుతాయేమో. ప్రయత్నాలు జరుగును. కాని పూర్వానికైనా నలుగురు ... ఉన్నారు తీవ్రంగా.

చిత్తూరకు 10 తేది 1 వ కాలంలో చూడు...

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు
గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు
చిన్న బజారు, నెల్లూరు.
బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల కమలములతో నగలు తయారుచేసి యివ్వబడును.

శ్రీమాన్ పండిత చక్రవర్తి శ్యామయ్యంగారు,
నెల్లూరు మున్సిపల్ ధర్మాయుర్వేద వైద్యాలయప్రధానవైద్యులు ఇట్లు వ్రాసిరి:—

వైద్యుల పెంచల నారసింహులు
పెంచల చర్మరంజన్ (రిజిష్టర్డు)
చర్మరోగముల కిదియు మొదటి దివ్యౌషధము ... తరువాత ఉపయోగించి చూచి గుణమిచ్చుచున్న పొందుచున్నారు.
చర్మరంజన్ డిపో (రిజిష్టర్డు)
ట్రంకురోడ్, నెల్లూరు.

నెల్లూరు- కడప- చిత్తూరు జిల్లాల
ఆదివెలమ మహాసభ.

అధ్యక్షుడు
ఎస్. వెంకటవరసయ్యగారు

నెల్లూరు, చిత్తూరు, కడప జిల్లాల ఆదివెలమ మహాసభ యీనెల 16 వ తేదీ ఉదయం 11 గంటలకు కంగుందియప్పం దివాన్ బహద్దరైన శ్రీయుత యస్. వెంకటవరసయ్య నాయుడు బి. ఏ. గారి అధ్యక్షతను నెల్లూరు టవును హాలులో సమావేశ మాయెను. సుమారు 80 మంది ప్రతినిధులు 3 జిల్లా లనుండి సభకు విచ్చేసిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము, అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము, కార్య దర్శి నివేదిక చదువబడినపిదప 12-30 గంటలు అయి నది. తిరిగి సాయంత్రం 4 గంటకు విషయ నిర్ణయ సభ సమావేశమాయెను. విషయనిర్ణయ సభలో యేవిధమయిన భేదాభిప్రాయములులేక క్రింద నిరూపించిన తీర్మానములు నిర్ణయించిరి. భూస్వ త్వముకలవారు పునర్వివాహములు జరుపరాదను తీర్మానముగాగా బహుళ భాగ్యములు వ్యతిరేకము గానున్నందున యీ తీర్మానము వీగిపోయెను.

17 వ ఉదయం 8 గంటలకు మహాసభ ప్రారంభమాయెను. డాక్టరు పి. ఉదయాచలరావు గారి ప్రార్థనయు ఉపన్యాసము, కల్ల [illegible] స్వరూపము గారి ఉపన్యాసము [illegible] ప్రొఫెసర్ రామానుజులు [illegible] యూపుదయాం ఏర్పరుచబడియుండెను. ప్రొఫెసరు రామానుజరావుగారు ప్రస్తుతకాలమున సంఘమునకు కావలసిన విద్యావిధానమును గురించి చక్కగా ఉపన్యసించిరి. అంతేకాక విధవా హితులకు కర్పూరయుల ఆశీర్వదించుచు విరివిరిగా వివాహములు జరుపుటకు ప్రోత్సహించు తీర్మా నముమీద శ్రీయుత నెల్లూరు వెంకట్రామా నాయుడుగారు మృదుమధురమైన చక్కగా ఉపన్యసించిరి, సాపూరు వెంకటసుబ్బయ్యనాయుడు గారు ఒక్కరు మాత్రము ప్రస్తుతం యీతీర్మాన మును నిలిపివుంచవలసినట్లు చెప్పిరి. సభవారందరు యేకగ్రీవముగా యీతీర్మానము యిప్పుడే తీర్మా నవలసినదని కోరినగాన తీర్మానము యేతశ్చేప ణయములేక నెగ్గెను.

జనాభాను గురించి, సంఘము రిజిష్టరు చేయు టనుగురించియు గ్రామాధికార్ల వంశ పరంపరం హక్కులను రద్దుపరచరాదనియు, మొదలగు కొన్ని తీర్మానములు గావించి మధ్యాహ్నం 11 గంటలకు సభ వాయిదా వేయబడెను. తిరిగి మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు సభ సమావేశమయిరి. మామూలువారు గాక మద్రాసునుండి రిటైర్డు తహ శీల్దారు శ్రీయుత కోటా కృష్ణారావు నాయుడు గారును వారి సతీమణియు డాక్టరు ఉదయాంచల రావు నాయుడు గారును వచ్చిరి. విద్యాభివృద్ధికొరకై ఒక నిధిని యేర్పాటుచే యుటకు ఉపసంఘమును నియమించిరి. యీ సం దర్భములో శ్రీయుతులు కోటా కృష్ణారావునా యుడుగారును, రామానుజరావునాయుడుగారును సభ్యులకు తమ అనుభవములను గురించి చక్కగా వివ్వచెప్పియు నిధికొరకై అందరు శ్రద్ధతో పాటు పడుట అవసరమనియు, కొన్నికొన్ని గ్రామముల కొక ఉపసంఘమును నియమించి తద్వారా ధనము సమకూర్చి నిధిని వృద్ధిపరచవలెననియు, వానిలో ప్రతిసంవత్సరం 40 మంది విద్యార్థులకు యిట్టి నిధి నుండి సహాయము చేయవలెననియు, మొద లగు విషయములను తెలిపి సభికులను ప్రోత్సా హపరచిరి. యీ సంఘము పనికి కార్యనిర్వా హకవర్గమును, స్థాయిసంఘమును ఎన్నుకొనిన పిదప వారి సభ చాలించబడెను. సభానంతరము ఛాయా పటము తీయబడెను. రాబోవు సంవత్సరం యీ మహాసభను కడప జిల్లాకు అధ్యక్షులుగా [illegible] ఆహ్వానించిరి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు
సోమరాజుపల్లె రాఘవులునాయుడు గారి ఉపన్యాసం

బంధుసోదరులారా!

ఇరువది సంవత్సరములకు తరువాత ఈ మహా సభ నెల్లూరుపురమున యిప్పుడు జరుప నిశ్చయిం చినప్పుడు ఆహ్వానములను యీమూడు జిల్లాలలో నీరలు, భాగ్యవంతులను భేదములేక ప్రతిగ్రామ మందు గల బంధుజాలమువారికి అందజేయవలె నని ప్రయత్నించితిమి గాని అందరి అడ్రసులు సం పూర్ణముగా లభించనందున కొందరికి ప్రత్యేకముగా ఆహ్వానములు పంపజాలక పోయి నను, పెండ్లిపిలుపుగలె, విందుపిలుపుగలె పాటించక బంధుప్రేమచె స్వకులోద్ధరణమందు మీకుగల ఆసక్తిని తెలుపుచున్న వ్యయప్రయాసల నరకు గొనక కులమునందుగల గౌరవ ప్రేమాతిశయము తో మీరెల్లరు విచ్చేసినందులకు ధన్యులమైతిమి. ఇచ్చట మీకు జరుగు సపర్యలలోగల లోపముల సరకుగొనక కార్యసిద్ధియందె మిక్కిలి పట్టుదల వహించు మహోద్దేశముతోనున్న మీ యెల్లరకు ఆహ్వాన సంఘము పక్షమున కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాను.

సభా సమావేశములు, వానిఫలితములు కొంద రికి సరిపడవు. కొందరికి సమావేశము లన్న అసహ్యము. కొందరు సంఘములే కూడ దందురు. ఇట్టివారికి యొక సమాధానము చెప్ప వలసియున్నది. సంఘములో వేరువేరు విధము లున్నవి. ఇప్పుడు కులసంఘములను గురించి ప్రశంసవచ్చినందున అట్టిసంఘముల ప్రయోజనము లను మాత్రమిక దెలుపుచున్నాము. దీనిలోని నిజము అనుభవజ్ఞులకు తెలిసియేయున్నది.

(1) సంఘములు జనసమూహముగల ఐక మత్యమును కాటుటకు, లేక అట్టి యైకమత్యమును చేకూర్చుటకు సహాయపడగలవు.

(2) ప్రతిస్థలమున గల ప్రత్యేకవ్యక్తులు, తానొకసభ కేగినపుడు, పలువురితో కలిసిమెలిసి, అన్యోన్య తారతమ్యముల గుర్తెరింగి అభిప్రాయ భేదములను సవరించుకొనుటకు స్పదమును పొం దగలడు.

(3) సంఘమనునది యొకసంస్థ. ఇట్టిసంస్థలు కులము నభివృద్ధిపరచుటకు, కుటుంబముల రక్షణలో పాయము వెదకుటకు ప్రయత్నించునపుడు అందలి సభ్యుల కార్యములు సరిగానున్నవాయని విచా రించవలసినది జనసామాన్యముయొక్క కర్తవ్యము. మహాసభ సమావేశములు యిట్టి సామాన్యజనుల అనుకూలమునకై యేర్పాటు చేయబడుచుండును. ఇట్టిసభలలో పాల్గొనకపోవుట వారివారి నిరాద రణమును, నిర్లక్ష్యభావమును, సూచించుచునేగాని మరేమియుకాదు. ఈసభలు, సమావేశములు, ప్రార్థనలు వ్యక్తులకై యేర్పాటు చబడుటలేదు. తమాషాలకు, వేడుకలకు, వినోదములకుగాదు. కార్య సంఘటనమునకై జరుపబడుచున్నవని గ్ర హించి బంధుజనులందరు యీసభల నాదరింప వలయునని మా ప్రార్థన. (అదివెలమ 14-1-38)

కులచరిత్ర.

కీర్తిశేషులు, అయిబాల భావనయ్యనాయుడు గారు, కొన్ని మూలగ్రంథముల రచియించియుం డిరి. మరియు రిటైర్డు తహశీల్దారుగారగు శ్రీయుత కోటా కృష్ణారావునాయుడుగారు యిటీ వల ప్రచురించిన కరపత్రమునందు సూచనగా కుల వుత్పత్తి వివరించినట్లు విష్ణుసంభూతులైన కృత వర్మ, మరికొన్ని చరిత్రలవారికై సోమసులయుద్ధసాహావ శేషులైన యాదవులు కరిపురమునకు అర్జుని తోడలిరి. కొంతకాలమునకు వారిసంతానము ప్రబలి కృతవర్మ సంతానము కరాన్ని ప్రేల్చి చెలిమి చేయుటచే "చెలిమి" వారని విఖ్యాతిం కరిపురికి అధికారియైన క్షేత్రిజ్ఞాని కుమారుని పద్మన, యాదవ అనువారల కొప్పగించిరి. కొంతకాలము నకు అన్నదమ్ముల నిరువురను కలహించి "పద్మన" దేశాంతరముకెళ్ళి "యాదవ" సేనలకధికారియై నవ బృందమువారలలో విష్ణుభక్తుడు కాలము చిందెను. కొంతకాలమునకు విష్ణుభక్తుడు, కనకపల్లి వీరాస్వామివారయుని కొమార్తె కామా క్షమ్మను చూచి మోహించి తనకిచ్చి వివాహము చేయుమని నిర్బంధించగా అందుకు కులమువారె వరును యొప్పకొనక అర్ధరాత్రికడ హస్తినాపుర మును వదలి పల్లెవాండ్ల సహాయమున అదెన్నా కుల స్థులందరు 12 పడవలపై పయనమై సముద్రమున వీచిన తుపాను గాలిచే వివిధ పట్టణముల చేరిరి. ఒక రెండు పడవలు కారువ రేవును, ఒకటి కిర్లంపూడి పరిసర తీరమును, 6 రెండులు బందరు తీరమును ఒకటి నిజాంపట్టణం రేవును, ఒకటి ఈపూరు పాలెం రేవును, ఒకటి దుగరాజపట్నం రేవును, ఒకటి గూడలూరు రేవును, ఇట్లు ఈ 12 పడవలు వివిధ స్థలములయందు చేరినవి అందలివారు ఆ చుట్టు పట్ల గ్రామములయందు వ్యాపించిరి. యీ చరిత్ర ననుసరించి యీపూరుపాలెం, దుగరాజు పట్నములయందు నిలచిన పడవలలోని సంపతి ఈ మూడు జిల్లాలలో నివసించు వారై యుందురని సిద్ధాంతము చేయవలసినట్లున్నది.

జనసంఖ్య.

1921 వ సంవత్సరపు జనాభా లెక్కప్రకారం యీ మూడు జిల్లాలలోగల అన్నిశాఖల వెలమ వారియొక్క జనసంఖ్య

	పురుషులు.	స్త్రీలు.	మొత్తం.
నెల్లూరుజిల్లా	8051	6999	15050
చిత్తూరుజిల్లా	5106	5031	10137
కడపజిల్లా	835	765	1600
	13992	12795	26787

గలిగియున్నారు. 1931 వ సంవత్సరపు జనా భాలో లక్షకు తక్కువ సంఖ్యగల కులములవారి జనాభా ప్రత్యేకముగా తెలుపనందున యింతమా త్రపు మొత్తము వివరము సహితము తెలుసుకొన జాలకయున్నాము. 1941 వ సంవత్సరపు జనా భాలోనైనను తక్కువసంఖ్యగల కులములను సహి తము వివరములు తెలుపునట్లు గవర్నమెంటువారు యేర్పాటు చేసినయెడల అన్నికులములవారికిని చాలా అనుకూలముగా నుండును.

ఒకప్పుడు మ.రా.రా. శ్రీ జె. వి. చలపతినా యుడుగారు మనవారి జనాభావ్రాయుటకై కొన్ని ఫారములు తయారుచేసి ఆయాప్రాంత ములగల ప్రముఖులకు పంపియుండిరి కాని వారి కోరికప్రకారం అందరు పదరు ఫారములు భర్తీ చేసి పంపనందున వారిప్రయత్నము కొనసాగలేదు. జనసంఖ్య సంపద, విద్య మొదలగు వివరములు తెలిసియుండుట ముఖ్యమయినదిగాన తిరిగి ప్రయ త్నించి వివరములు తెలిసికొనుట అవసరము.

ఆర్థికస్థితి.

దేశంలో సాధారణముగా అందరు కొద్దిగనో హెచ్చుగనో భూములుగలిగి ముఖ్యముగా వ్యవసా యముమీద ఆధారపడియున్నారు. వీరిలో కొం దరు నూర్లకొలది యెకరముల భూమి గలిగియుం న్నారు. పూర్తిగా భూమిలేక యితర వృత్తుల మీదనే ఆధారపడియున్నవారు మనలో బహు స్వల్ప సంఖ్యాకులుగలరు. వ్యవసాయదార్లకు ప్రస్తు తము సంభవించియున్న ఆర్థికదుస్థితి మనలనందరిని కొద్దిగనో గొప్పగనో బాధించుచున్నది. వ్యవసా యముతోపాటు మరొక సంపాద్యములేనిచో మన ఆర్థికస్థితి చక్కబడునట్లులేదు. తరతరములుగా మనలను అంటుకొనియున్న గ్రామకరణం వుద్యో గములు మాత్రం మనలను వదలజాలక యున్నవి. డిప్యూటీ కలెక్టర్లు మొదలు డిప్యూటీ తహశీల్దారు రివిన్యూ యిన్స్పెక్టర్లు, కో ఆపరేటివ్ యిన్స్పెక్టర్లు హెల్తు యిన్స్పెక్టర్లు, కంపౌండర్లు, గుమాస్తాలు టీచర్లు మొదలగు వుద్యోగములలో సుమారు 25 కంటె యెక్కువగాలేరు. జవానులు బంట్రోతు లోగా కొందరుగలరు. వాణిజ్య వ్యాపారము లలో స్వతంత్ర జీవనము చేయువారు కొద్దిమంది మాత్రమేగలరు. వీరి సంఖ్యను విరివిగా చేయు టయే ముఖ్యము. స్కూల్ ఫైనల్, ఇంటర్మీడి యేటు బి.ఏ. వరకుచదివి వుద్యోగములుగాని ఇతర వృత్తులుగాని దొరకక నిరర్థక జీవితము గడపు వారును కొందరుగలరు. మనసంఘమువారికి తగిన వృత్తులు చేకూర్చుటకు కొందరు యేర్పడి కృషి చేయుట శ్రేయోదాయకము.

శాఖా సమ్మేళనము.

1918 వ సంవత్సరమున గూడూరులో జరిగిన మన ప్రథమ మహాసభయందు శాఖాసమ్మేళన మును గురించి చక్కగాచర్చించి మనలోగల అంతశ్శాఖలన్నియు సంబంధబాంధవ్యములు గలిగి వుండవలసినదని యేకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. ఆ తీర్మానము మేరకు మన మూడుజిల్లాలలోగల అం తశ్శాఖలన్నియు మిక్కిలి వుత్సాహముతో వొక రితోనొకరు వివాహములు విరివిగాజరిపి కలసి పోవుచున్నారు. ఒక్కశాఖమాత్రము యిప్పటి వరకు కలియక ప్రత్యేకముగానున్నదని కొందరు అనుకొనుచున్నారుగాని యిది పొరబాటు. వారు మన 1917 వ సంవత్సరపు తీర్మానమునకుమునుపే శాఖాసమ్మేళనమును ప్రారంభించి రెండుశాఖ లతో సంబంధముచేసి తక్కినవానిని మార్గదర్శకు లైయున్నారు. గాన వారిని నిందించుట కేవలము పొరబాటు.

ఉత్తరజిల్లాల ఆదివెలమవారితో వివాహాది సంబంధములు జరుపుట శ్రేయస్కరమని మనలో కొందరు త్వరపడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. మనలో విద్య ప్రబలనంతవరకు వారిలో వర కట్నములు నశించునంతవరకు యీప్రయత్నము చేయరాదు. శ్రీయుత కోటా కృష్ణారావు నాయు డుగారి కరపత్రమునందు (1) పట్టభద్రులకు రు 3000 మొదలు 5000 వరకు (2) కాలేజి విద్యార్థులకు రు 2000 మొదలు 3000 వరకు (3) స్కూల్ ఫైనల్సు, ఫెయిల్ యెస్ యేలకు 1000 మొదలు 2000 వరకు (4) స్కూల్ ఫైనలు ఫెయిల్ రు 500 మొదలు రు 1000 వరకు (5) మిగతవారికి రు 116 మొదలు రు 500 వరకు వర కట్నములరేట్లు వున్నట్లుగా ప్రకటించియున్నా రు. యింతేగాక కట్నమునకు సమానముగు నగలు పెట్టవలెనని యిప్పటికే తెలుపబడినది. యీ దురాచార మును తొలగించుటకు "ఆదివెలమ" పత్రిక అత్య ధిక ప్రచారము చేయుచున్నను, మనుష్యుల పశువుల విక్రయమువలె ప్రయత్నము చేయుచు న్నను యీవరకట్న పిశాచమునుండి తప్పుకొను టకు కొన్ని [illegible] అవివాహితులుగా [illegible] చున్నదిగాన వారిలోగల యీదురాచారము [illegible] గంటు నశించునంతవరకు వారితో సంబంధ బాంధ వ్యములు మనము కలపెట్టుట శ్రేయస్కరము గాదు.

ఆది వెలమ మహాసభ.

విద్య

వాలుగైదుశతాబ్దముల క్రిందటివరకు మనసంఘమువారు విద్యయందు బ్రాహ్మణులతో సమానముగా నుండిరనుటకు నిదర్శనము యిప్పటికిని మనలనంటుకొనియున్న కరిటీక పుద్యోగములున్న మనలోగలనిపుణులగు వ్యవహారకర్తలున్ను. ఆదికాలమున బ్రాహ్మణులును మనసంఘమువారును మాత్రమే విద్యావంతులుగనుండుటచే యెచ్చట చూచినను యీ రెండుతెగలవారే గ్రామ కరణములుగానుండుట తటస్థించినది. యిందువల్లనే ఉత్తరజిల్లాలలో బ్రాహ్మణులకు యిచ్చట మనకు "కరణాలు" అని కులము పేరుగానే యేర్పడినది.

విద్యావంతులని పేరు ప్రఖ్యాతులు గాంచి అందరిచే గౌరవింపబడు చుండిన యీ కులములో 100 కి 95 మంది విద్యావిహీను లున్నారని తెలుసుకొనగలుగుట మిక్కిలి విచారకరము. "విద్యావిహీన పశుసమాన" అను ఆర్యోక్తి స్ఫురణకి వచ్చినప్పుడెల్ల బంధుమిత్రుల హృదయము లెట్లు పరితపించుచుండునో వర్ణింపతరమా! అరుణికాలమున విద్యాభ్యాసము చాలా వెలగలిగియుండుటయును, వ్యయప్రయాసలకోర్చి చదివినను తగినవృత్తి దొరకకయుండుట వలనను, ఆ సేవలు విరక్తినొంది తమ బిడ్డలకు పున్నతవిద్య చెప్పించుట మానివేసియుందురనవచ్చును. కాని మనము నేర్పెడివిద్య కేవలము జీవనావృత్తికొరకే కాదనియు స్వతంత్ర జీవనమునకు వలయువిద్య అత్యంత అవసరమనియు తెలియుటమేలు.

పాఠశాలలలో మనకు అర్హతకొలదినని చదువు చెప్పించు అవకాశము సర్కారువారు కలిగించియున్నారు. వసతియు వార్ధాస్కీము ప్రకారము ఖర్చులేకనే వృత్తికి వలయు విద్య నేర్చుకొను పుపాయముగలదు. అయినను భోజనమునకుకూడా జరుగని కడు బీదలు మనలోకొందరు లేకపోలేదు. విద్యావిషయమై తగు సహాయమొనర్చి సంఘము యొక్క పూర్వపు విద్యాకౌశలము పునరుద్ధరించుటకు వలయు ధనమును చేకూర్చి నిధిని ఏర్పాటు చేయుట అత్యంతావసరము. విద్య నేర్చుట పుద్యోగములకొరకు మాత్రమేనని యిప్పటికాలమున కొందరినమ్మకము. యీఅభిప్రాయము భ్రమయనియు విద్య నేర్చిన సర్వకార్యములకు పట్టుకొమ్మయనియు మార్చుకొనుట అవసరము.

స్త్రీ విద్య

ఆదివెలమలలో ఆడువారికి చదువు అచ్చిరాదను మూసలమ్మలమాటలు కొందరు యిప్పటికిని పాటించుచున్నారేమో! లేనిచో మనబంధువులలో స్త్రీల యొక్కవిద్య నేర్చినవారు కానరాకుండుట విచిత్రము. పురుషులతోపాటు స్త్రీలు విద్యావంతులై యుండకపోవుటవలననే మనప్రస్తుత విద్యావిహీనతకు హేతువని మీరెల్లరు గమనించియేయుందురు. తల్లులు చదువరులైయుండిన బిడ్డలు మొటుగాండ్రుగానుందురా! స్త్రీలో యుంతవున్నతవిద్య గడించిన పురుషులకంత పొన్నత్యత గలుగగలదనుట తెలిసిన విషయమే.

దురాచారములు.

పెద్దమలవాట్లు మనలో మిక్కుటముగానే వని గాఢ్ఘనమ్మకము. అయితే శుభాశుభ కార్యములయందు మనలో పెక్కుడు అపరిమితముగా ఖర్చులుచేయుచున్నారు. కొందరు తగినంత వరుంబడిలేకపోయినను పూర్వపుకుటుంబ మర్యాదల ననుసరించి యొక్కువ ఖర్చులుచేసి అప్పులపాలగుచున్నారు. దురంబడికిమించని వ్యయముచేయుట సమంజసము. విశ్రాముగా ప్రయాణములు సభావిశ్వాసతులు భోగాపద్ధతి మొదలగు దురాచారములను ఉసంగంబు దొక్కవలెను.

సదాచారములు.

మనవారు దైవభక్తి, పరోపకారపారీణత గలిగియుండిరనుటకు నిదర్శనములు మనవారిచే ధర్మార్థముగా నిర్మింపబడిన దేవాలయములు, కటాకములు, సత్రములు, వవిత్రంబులు, మొదలగునవి శ్రీయుత గ్రిడ్డలవారు రామయ్యనాయుడుగారు సుమారు రు 20000 యినుదైశలు రూపాయలు విలుగల స్థిరచరాస్తులను గూడును హైస్కూలులో చదువు బీదవిద్యార్థులకొరకై పీ లుపాము ప్రానిఓది అదృష్టముగా వుంచుకొని మనపూర్వుల యొక్కయు యిప్పటివారి యొక్కయు సదాచార మార్గములను మనమందరము అనుసరించుట కర్తవ్యము.

బంధుజనసేవ దైవసేవకంటె అత్యుత్కృష్టమని పెద్దలచే మనము వినుచున్నాము. అట్టిసేవాబుద్ధి గలవిలములు మిక్కిలి పొన్నత్యత గాంచుచున్నవి గాన మనలో బీదలు ధనులు అనుభేదములేక బంధుజాలమువారియందు పరస్పరసహాయము అభిమానముగలిగియుండుటే బంధుసేవ యిదవదమని ప్రసిద్ధిగాంచిన శ్రీమహాభారతములో బంధువుల గురించి—

ఏవాని బంధుమిత్రులు
జీవధనంబులు దప్పి లెందునో కృశునిం
గావాని వెన్న గాదగు
గేవలతను కార్యమానటుడుగృపుడెవకంద్రా
చెప్పియున్నారు.

ముగింపు

విద్య చక్కగా వ్యాప్తమైనచో సంఘదురాచారములు లేవైనయున్న తమంతట శాంతించి సదాచారములు అభివృద్ధినొందగలవు గాన మనవారిలో విరివిగా విద్యావ్యాప్తినొందుటకు మనమందరము దీక్షతో ప్రయత్నించి సఫలీకృతులము కావలెనని మరొకతూరి మిమ్ము వేడుచున్నాను.

సాంఘికసేవాతత్పరులై అరుదెంచి ముఖ్యమగు తీర్మానములుగావించి ఆచరణయందుంచ నుద్యుక్తులైయున్న మీ అమూల్యకాలమునందు చాలాభాగము నాపుపన్యాసమునందు వ్యయపరచినందుకు నేనెంతయు కృతజ్ఞుడను. వ్యయప్రయాసలకోర్చి బంధుసేవయే పరమావధియని తలచి వచ్చిన మీకందరికి ఆహ్వానసంఘము పక్షమున ఒకతూరి వందనలర్పించుచు యింతటితో విరమించుచున్నాను.

శ్రీ ఎస్. వెంకటపరనయ్యగారి అధ్యక్షోపన్యాస ముఖ్యాంశములు

సంఘసోదరులారా!

మనబీదసంఘపు మహాసభ 20 సం॥ ములకు పూర్వము నాదూరు పురమున జరిగియుండెను. తిరిగి యీసభలో పాల్గొనుటకు వచ్చినందులకు కృతజ్ఞుడను.

20 సం॥ లకు పూర్వముడనము పెక్కుఉపశాఖలుగ విభజింపబడి, సంఘీభావము లేకయున్నందున శాఖాసమ్మేళనమునకై కృషిచేయవలయునని తీర్మానించితిమి. ఆ తీర్మానమును కొనసాగించుటకై మన గ్రిడ్డలవారు వెంకటచలపతినాయుడుగారు, యస్. వి. రామానాయుడు, యింకా కొందరు ప్రముఖులు 8 జిల్లాలలోని యుపశాఖలను చాలమట్టుకు కలుపుటలో సఫలురైరి. యింకను ఒకటిరెండు ఉపశాఖలు వేరుగ నేయున్నవి అవియు త్వరలో ఐక్యము కాగలవని నమ్ముచున్నాము.

ఈసమ్మేళనము వలననే మనసంఘము యీ 8 జిల్లాలలో నున్నదని పెక్కుమందికి తెలియగలిగెను. మనము కొంతమట్టుకు తలయెత్తగలిగితిమి. ఉత్తర జిల్లాలలో మనసంఘసోదరులు కలరు. వారెల్లరు విద్యాధికులు, ధనవంతులు. మనము వారికి వెనుకబడియుండుటవలన మనలను వారు లోకువగా జూతురే మోననుభయముకలదు. "కయ్యమునకు, వియ్యమునకు, నెయ్యమునకు వలయు సమత" యనులోకోక్తినిబట్టి మనము మనస్థితిని వృద్ధిచేసికొనినపిమ్మట ఆవిషయ మాలోచింతము. ఉత్తరజిల్లాలలో వరకట్నములయాచారము అములులోనున్నది. ఈపిశాచమున ఎందరో యువతీమణులు అవివాహితలైయున్నారు. మనలో యీదురాచారములేనందున సుఖపడుచున్నాము. ఉత్తరజిల్లాలసోదరులు వరకట్నములను వదలుకొనునంతవరకును మనము వారితో ఏకీభవించకుండుట శ్రేయస్కరము.

విద్య

మనలో విద్యాభివృద్ధి అయివుండిన, తనంతటతానే శాఖాసమ్మేళనమైయుండును. ఇంగ్లీషు చదువు అందరానిపండని పిల్లలను చదివించలేదు. దానిఫలితమిది. 8 గురు బి. ఏ. ప్యాసైరి. వారిలో 2 నెల్లూరుజిల్లావారు. మూడవవారు కడప జిల్లావారు. స్కూల్ ఫైనల్ ప్యాసు అయినవారు మిగుల స్వల్పము. వారిలో ఏడుతక ఎనిమిదిమంది మాత్రం ఉద్యోగములు సంపాదించుకొనగలిగిరి. కొందరు వారి తాత్యతప్ర వాకు కరణము, గ్రామమునసబు పనులలో చేరిరి. వారు వ్యవసాయము, చేతిపనులుచేసి తివి హీనమనితలచి సర్కారు నౌకరికై తం పడుచున్నారు. ఈ 20 ఏండ్లుగా మనయు నేర్చిన విద్య యీరీతిగ పరిణమించినది. మనపిల్లలకట్టివిద్య నిప్పించి లాభమేమి. మనబాలురు, బాలికలు నేర్చుకొనవలసినవిద్య వారికి దైవభ న్యాయమార్గము, వినయము, కష్టపడి ఏపని చేసి న్యాయజీవనము సంపాదించుకొనవలె ఆసక్తి, అట్లుచేయుటకు శక్తి, తృప్తి, పరో రాభిలాష, ధైర్యసాహసము, ము గలుగజేయవలసినదిగ నుండవలెను. అట్ అట్టివిద్య మనసంఘములో వ్యాపింప మనలో విద్యనేర్చి, నౌకరిదొ మనపిల్లలకు విద్యనేర్పించుటకు వారిజీవనోపాధికి యిబ్బందివుండదు. మన నిచే ప్రోత్సహింపబడిన వార్ధా విద్యావిధ (Wardha Scheme) ను మనసంఘము పున కొందరు యువకులనుపంపి, వారు ఉత్తీర్ణ వచ్చినవెనుక వారిద్వారా మనపిల్లలకు నక్క విద్య నేర్పించెదము. అట్లుచేయుటచే మన ముసేగాక మన శక్తికొలది మనదేశమును ఉద్ధరించినవారమగుదుము. ఇదియుపుటకు ప్రధానము. "ఉదురకకు ఉదుశాఖక్తి" గ వంతులు, బీదవారు అను వివక్షితలేక ధ మైన వివాహములు, చందాలు యీ ధం ధర్మము చేయవలెను.

స్త్రీవిద్య

ఇప్పటి బాలికలే ముందు బాలికల తల్లులగువారు. ఆ తల్లులు లైన వారిచే పెంచబడువారలకు జ్ఞానము, సద్గుణము లెట్లు అలవడును! నారీమణులకు పాతివ్రత్యము, ఆతిథ్యము, ఔదార్యము, మున్నగు సద్గుణములచే భారతమాత నామము లోకప్రసిద్ధి నొందించినది. ఇప్పుడలవడుచు యీ నవనాగరికా గర్వము, సోమరితన అనూయ మున్నగు దుర్గుణములిచ్చు విద్యా వినయము, దైవభక్తి, సుశీలత, ఇంటిపనుల యుత్సాహముతోను, నేర్పరితనముగను, ముగనుచేయుట, సద్గోష్ఠి, కుట్టుపని, పటు మొదలగు పనులుచేసి సంసార ఆ తోడ్పడు విద్య అవసరము.

ప్రతివస్తువుమీద దను మా ట్రేడ్ మార్కు
V. T. N. గుర్తింపుడు.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిజెందినది. కేవలము బాధనివార్యాలని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను బాపును, కీళ్ళనొప్పుల బాధ, ముంపు, పొట్ల పోగొట్టును, తేలుకాటుల భేదించును, వాపుల తూపుమాపును, గడ్డను తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు బొంబాయి, కలకత్తా.

క్షమాపణ.

ఉగాది కానుక ముద్రణలో ఆలస్యమైనందున ఏప్రెలు 1-8 తేదుల వెలువడవలసిన జమీన్ రైతు వెలువడలేదు. పాఠకులు క్షమించవలెను.

ఉగాదికానుక.

చందాదారులు సాదా 0-2-0 లుపు కొనవలెను. పోస్టులో పంపిన మరియొక 0-1-6 లు చెల్లించవలెను.

—ప్రతికాధికారి.

జమీన్‌రైతు

22—4—38.

రాయలసీమ రైతాంగవిద్యాలయం

రాయలసీమ రైతాంగ విద్యాలయము మేనెల తే 1 దీ నుండి ఆరువారాలు మదనపల్లిలో జరుగ నున్నది. ...భారత రైతు సంఘాధ్యక్షులు ...రంగాగారు ప్రధాన అధ్యాపకు... నుండుభాగ్య మీా విద్యాలయమునకు కలదు. ఉపన్యాసకులా? అఖిలభారత నాయకులు. యువకులు, దేశసేవాతత్పరులు, రైతు ఉద్యమాభిలాషులు నేర్చుకొనవలసిన విషయము లన్నియు చక్కగ యీా విద్యాలయమందు బోధించబడును. ఇందుకు నిదర్శనము నాలుగు వత్సరాలుగా ఈ రైతాంగ విద్యాలయములో తర్ఫీయతు పొందిన యువకులు చేయుచున్న దేశ..., రైతాంగసేవయే! ఈ విద్యాలయ ...శస్త్రము, యిందుగావింపబడు శిక్షణ, ...బడు విద్యయొక్క అమూల్యతను ఆంధ్రదేశమంతయు ఆబాల గోపాల మెరింగినదే! ఈ విద్యాలయ మందలి బోధనా విషయములు స్థలాంతరమున ప్రకటించబడి యున్నవి. ఈ విషయములు తెలుసుకొనుట మానవజీవితమునకు ఎంత అవసరమో ప్రతివారును గుర్తించవలసియున్నది.

ఖర్చు విషయమా ఆరువారాలకు రు 10 లు మాత్రమే! బీదవారేమీా యిచ్చుకోనక్కరలేదు. ఇది బీదలకు గొప్ప అవకాశం.

ప్రతి జిల్లావారును, కర్షక కార్మిక సంఘాలు, ధనవంతులు విరివిగ విద్యార్థులను యీా విద్యాలయమునకు పంపి తర్ఫీయతు చేయవలెను. మనదేశంలో విద్యాధికులు తక్కువ. పల్లెటూళ్లకు ప్రపంచవాసనే తెలియదు. నిజంగా దేశం బాగుపడాలంటే, పల్లెటూళ్ల రైతాంగం అభివృద్ధి చెందవలెనంటే, విద్యాధికులైన స్వచ్ఛంద సేవకులు కావలెను. ఇటుల కావడానికి అవసరబోధనా పాఠశాలలు లేకపోయె. ఇక గత్యంతర మేమి? తెలివిచేటలుగల ప్రచారకులే కావలెను. ఈ ప్రచారకులను తయారుచేయుటయే యీా రైతాంగ విద్యాలయం యొక్క ముఖ్యోద్దేశం.

కాన జాతీయాభిమానం గలవారు, గ్రామ పునర్నిర్మాణాభిలాషులు రైతుసేవా తత్పరులు, యీా విద్యాలయంలో ఎక్కువమందితర్ఫీయతు బొందునటుల తీవ్రకృషి సలుపవలెను.

మదనపల్లి చల్లనిప్రదేశము. ఎండాకాలమునను ఎంతయు ఒప్పియున్నది. ఎండలు అని సంకోచింప నవసరము లేదు. ముఖ్యంగా రాయలసీమ వారు ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించి ఎక్కువగ విద్యార్థులను పంపవలసియున్నది. ఇంతికాలము నిడుబ్రోలులో యీా విద్యాలయం జరపుటవలన రాయలసీమవారికి కొంత దూరముగనుండి విరివిగ విద్యార్థులను పంపుటకు అటంకముగ యుండి యుండవచ్చును. ఈమాటు ఆలాంటి వేమియు లేవు.

బీదలేమీా చార్జి చెల్లింప నవసరము లేదనుటవలన బీద విద్యార్థులకు ఎక్కువ అవకాశము కలుగజేసినటులైనది. ధనాఢ్యులు, యితరసంస్థలు రైలు చార్జీయిచ్చి హెచ్చుమంది బీదవిద్యార్థులను పంప ప్రయత్నింపవలెను.

ఆంధ్ర మండలము నందలి వివిధ సంస్థలు, జాతీయాభిమానులు యీా సదవకాశమును గోల్పోవక వీలైనంతవరకు అత్యధికముగ విద్యార్థులను పంపవలెనని కోరుచున్నాము.

—

ఆఫీసు మళ్లీ మారుస్తున్నాం

జమీన్‌రైతు ఆఫీసు దండువారివీధి నె 92 రు యింటినుండి అదేవీధిలోని నె 168 రు యింటికి మారుస్తున్నాం. కావున జిల్లామేజిస్ట్రేటువారివద్ద తిరుగా డిక్లరేషన్ తీసుకొనవలసియుండును. అందువల్ల వచ్చేవారపత్రిక ఆలస్యం కావచ్చును. క్షమించ ప్రార్థన.

—పత్రికాధికారి.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు:

—విమర్శకుడు.

సౌతుప్రెసిడెంటు.

హౌరా! ఏలలోకూడ అనుకోని విషయం—

వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు ఖాళీ చేసిపోయిన సింహాసనాన్ని మరియొక అదృష్టవంతుడు ఈనెల తే 26 ది పటిమహూర్తాన ఎక్కబోతున్నాడు. ఎవరాఅదృష్టశాలి! నాకు తెలిసినంతవరకు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారిక్రింద మాహాదిద్దిన ఉపాధ్యక్షుడు కంకల్లు కోదండ రామిరెడ్డిగారొక్కరే ప్రయత్నిస్తున్నట్టుంది. అనుభవజ్ఞుడు, యువకుడు, మానాకైనకలం, బోర్డులోఉండే రాగానంలో ప్రస్తుతం భాగ్యతాయితమైన ఈసంసారభారాన్ని మోయగలిగినవాడు అతడొక్కడే ననుకుంటా—

ఉపాధ్యక్షుడుగా చేసినేర వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారి మనస్సునే నచ్చింపజేసింది.

హితోక్తులు.

కోదండయ్యా! న్యాయంలో, నిష్పాక్షికత్వంలో, వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారి శిష్యుడనిపించుకో. ప్రధానపదవంలో కష్టరావుపంతులకు మిత్రుడనిపించుకో. స్నేహ మర్యాదల్లో గోవిందయ్య బంధువనిపించుకో. అన్నిటినికలిపి ఉత్తముడనిపించుకో—

సెక్రెటరీతో లెక్కలతో- అన్యాయం జరిగిందనే ఆ కనుపర్తి వెంకటసుబ్బయ్యకు భీతిపెట్టి- ఆఫీసుస్టాఫునంతా ఆదరాభిమానాల్తో చూడు-

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర దృష్టికంటే మెరిట్-డీ మెరిట్‌కే ప్రాధాన్యమివ్వు. వారి జనుల పట్లయాత్రం ఆ పక్షపాతం చూపు-

వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు వెనుకబడ్డతాలూకా అనే అభిమానంతో గ్రూరుమీద ఒకకన్ను పెట్టేవాడు. నీవుగూడా అట్లే అర్థకవైనా దానిమీదుంచు. వెంకటగిరి- రాపూరురోడ్డు, రాపూరు- చెముడర్తిరోడ్డు, డేగపూడి-సైదాపురం రోడ్డు, రాపూరు మిడిలిస్కూలు యివి అతని హృదయపేటికలో ప్రత్యేకంగా దాచుకొన్న అభిమానవస్తువులు. వారి ఆత్మతృప్త్యర్థం వాటిపట్ల ప్రత్యేకాభిమానముంచి వెంటనేకార్యోన్ముఖుండవయ్యె మార్గంబూ చూడు. డేగపూడి సైదాపురం రోడ్డు కాగితాలుతెమ్మన్న ధ్యానంలోనే ఆయువుల బాపినాడు. గాన ఆరోడ్డుకు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారిరోడ్డని నామకరణం చేస్తే మేలు. ఇవే! మంగళాశీర్వాద పూర్వకంగా మేమునమర్పించుకొనే విజ్ఞప్తులు.

* * *

పెండ్లినిజం.

మంత్రి గోపాలయ్యకు మే 8 తేదిపెండ్లి నిజమని సిద్ధాంతి- పురోహితుడు- బాజాభజంత్రీలు- వంటబ్రాహ్మణులు అందరు చెప్తున్నారు.

* * *

ప్రాసిక్యూషన్ అబద్ధం.

లేటు ఎజుకేషనల్ కౌన్సిలు ప్రెసిడెంటు అబ్బాయినాయుడుగారిమీద ప్రాసిక్యూషన్ ఉత్తర్వు అయిందన్నవిషయం అబద్ధం. ఇంకా ఏమీ కాలేదు. గ్రహబలాన్నిబట్టిచూస్తే ఏమీ కాదుగూడ. అంతపెద్దగెజెట్ మేన్ ఇంతచిన్న పోలీసు బుద్ధులకు లొంగుతాడా!

* * *

మాకెళ్ల 4 రూపాయలు.

మాకెళ్లతాలూకా మాకెళ్లలోమాత్రం పోలింగ్ క్లర్కుల్లో వాల్గురూపాయలు చదివింపు జరుగలేదట. * * *

జిల్లాబోర్డు సీట్లు.

సిద్దాగుంట- కోవూరు- గూడూరు- పొదిలపురం వార్డుసీట్లు ఖాళీపడ్డవి. ఎలెక్షన్లెప్పుడో యింకా నిశ్చయంకాలేదు. మే 15 తేదికి గాని నిశ్చయం కాదంటున్నారు. కాని మే 7 తేది నామినేషన్లని సివిల్‌బోర్డువారి ఫర్మానాలో ఉన్నది. ఎక్కడదో ఏదికి త్రంప బెలిసామువార్త!

సివిల్‌బోర్డువారు అభ్యర్థుల దరఖాస్తులు 30 తేది లోగా పంపకుంటున్నారట. ముందుగా ప్రయత్నం చేశేగదా!

సిద్దాగుంటకు కాళీపరెడ్డిగాని, కల్యాణరావుగాని, పున్నేపల్లి నాయుడుగాని చేస్తే బాగుంటుంది.

కోవూరుకు దశరథుడు కొందరు బాధిస్తున్నారని రూమరు. కాని ఈమూన్నాళ్లీ భోగానికి యీదుర్గంధ భూయిష్టమైన యీఎలెక్షన్ బురదలో దిగడాడా అనేదిసంశేహం! ఉత్తరనాయకుల్ని నలుగుర్ని ఒకకన్సైకిందకు పట్టుకొచ్చే శక్తిమంతుడైనా ఉంటే అతనికి పట్టంకట్టడం మంచిది-

గూడూరుసీటు:— ఈమాటు గూడూరు పట్టణేతరులకు యివ్వమంటున్నారు. టవును వాస్తవ్యులు మనుబోలు రంగారెడ్డి- సిద్దారెడ్డి గవరారెడ్డి- నాగారెడ్డి సీతారామిరెడ్డి గారలు సంధిసమ్మానంలో ఉన్నారని వినికిడి. పెడివర్ల మాపాటి రామరాఘవరెడ్డి కాంగ్రెసుకు దరఖాస్తిస్తున్నాడు. టవునువాళ్లకంటే పల్లెటూరువార్ని రాజకీయరంగంలోకి లాగడం అవసరం. రామరాఘవరెడ్డి గత ఎన్నికల్లోకూడ కాంగ్రెసుకు మిత్రంగా పనిచేశాడు, ఖద్దరుధారి, గూడూరు తాలూకా కాం॥ మెంబరుగూడా.

* * *

గృహలక్ష్మి - నాల్గోవారం.

ఈ ఫిలిం నాలుగువారాలుగా కొత్తహాలులో జమాయిస్తున్నది. రోహిణీఫిలిం వారు నక్కతొక్కు తొక్కారు కాబోలు! నెల్లూర్లో ఎంతమంచి ఫిలింగూడా వారంరోజులు దక్కగాదు. దీనికి ఇప్పటిప్పుడే పల్లెటూళ్ళ ప్రజలంతా వస్తున్నారు నా ఎస్టిమేటుప్రకారము యింకా నాలుగువారాలు యీా ఫిలిం నడుస్తుందను కుంటాను. * * *

గూడూరు కో॥ఆ॥ యూనియన్

గూడూరు కో ఆపరేటివ్ యూనియన్ కూడ ధర్మకోసరం కొట్టుకొంటున్నది. ఏప్రిలు తే 30 ది ఎలెక్షనట. వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారూ! ఎన్నిసంస్థల వల్లించిపోయి నావయ్యా!

* * *

ప్రహ్లాదుడు.

నెల్లూరు సంస్కృతికళాశాలలో బాలురొకరు ఆంగా ప్రహ్లాదనాటకం ఆడుతున్నారు! చరిత్రకం మొన్నటికి పరిసమాప్తమైంది. భాగవతంలోని కథప్రకారం హిరణ్యకశిపుడు సంహరింపబడ్డాడు. ఇక్కడ కథప్రకారం ప్రహ్లాదుడే సంహరింపబడ్డాడు కళాశాల విద్యార్థి ప్రపంచంనుండి-

ప్రహ్లాదుడనే కుర్రాడు బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థిగాకుండా అత్మగౌరవంగూడా కొంత ఉన్నవ్యక్తి. ఇతడింటే మొదటినుండి హిరణ్యకశిపులవారికి కడుపుమంట, గిట్టదు. ఈ దురవాదిమూలంగా తన భాండారమంతా పత్రికల కెక్కుతున్నదనికూడ పెద్ద అనుమానం. అసంతృప్తితో విద్యార్థిని నిష్కారణంగా డిస్మిస్‌చేసి... దీని కారణ త్వరలో కాలంలో చూడుడు.

మునిసిపల్ ఎలెక్షన్ రంగం.

చిత్రగుప్తుడు.

ప్రథమవార్డులో శ్రీ శెట్టిగార్ని కాంగ్రెసు వారదస బెట్టించి తమపాలెాస్తున్నారు ప్రమద గణాలంతా. శెట్టిగారూ! ఇంతకాలం మందిలని వింతలోని యీగా దొంగతయ్యా పక్షపేమి?

* * *

రెండోవార్డు:— కాకోలంగారు విర్రవీగి నందుకు సంతోషమకు కాని ఆయ్యే! ఆ పంథ మరి శ్రుతిమీరి బాగుండలేదు!

* * *

మూడవవార్డు:— అయ్యో! యీ కాంగ్రెసు రావన్నా వచ్చిందిగాని అన్నదమ్ముల మధ్య కూడా చీలికలేనా? ఏళ్లోదరులు, ఏకకుటుంబీకులు, రాజకీయంలో భిన్నమార్గాలు నడుస్తున్నారు. మనుభూషు పిచ్చిరెడ్డి, తమ్ముడు కోదండరామిరెడ్డికి వ్యతిరేక ప్రచారమా! ఇదీ కాంగ్రెసు తత్వమంటే— * * *

నాలుగవవార్డు:— తిరుగా చివరకు సుబ్బయ్య పెమబోలుగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి గాకడం మానిపిస్తాం. * * *

ఆయిదవవార్డు పోటీలేదు.

* * *

ఆరవవార్డు:— కాంగ్రెసు పద్మనాభయ్యతో కేగూరు వెంకటప్పయ్య పోటుకుంటున్నారు. ఈ ప్రోత్సాహంలో వీరి బ్రతుకుకుగాని బ్రతుకు మిత్రునికిగాని ఏమాత్రం శోక్యంలేదని యింయమూలంగా యీరుమ్యందిక్ తెలుపడమైంది. వెంకటప్పయ్యా! నీతోటి విద్యార్థికుడు చేయ తగినపనేనా?

ఏడవవార్డు:— గతం ధాన్యశంకరీమాత వరిని సుబ్బారావు శెట్టి వర్తకులు అత్యందరంత కాంగ్రెసు కృత మనేటుతో పోటీచేయుని యూమకొన్న శ్రీ. వెంకటరత్నంనాయుడు గారికి మా ధన్యవాదాలు.

* * *

ఎనిమిదవవార్డు:— మా మునిత్రాజా గోపాలం ఓడినా గెల్చినా విశ్వసంతోషమే. మావాళ్లోనా శిష్టర్ మెంబర్ కూడా పాదశెత్తిపోవాలి. ఓటర్ల రా! ఒక్క మాటు పంపండి ఆయనూ మాస్టారు.

* * *

తొమ్మిది:— శాస్త్రుతేనే సుబ్రహ్మణ్యశేఖర కాంగ్రెసు కాండిడేటు పేరూరు లక్ష్మణలో పోటీ. పద్ధతి- పాలసీ లేకుంటే ఏలా వెంత్రు మరేది? * * *

పది:— హనుమంతరావు అజాతశత్రుడు. విప్పర్తి రామునకు పరమాత్మకీయ మిత్రుడు. నరసింహారావు జస్టిసుగోత్రుడు. యుక్తాయుక్తాలెరిగిన ఓటర్లు ఎవరిని ఎన్నుకోవాలో తెలుసు. సి. వి. నరసింహారావుగారు కేసో యొల్లుండో పొంగతోట కొలంయిలగ గుంటలు తోవ్విస్తారట. యీదఫా కూడా—

* * *

పదకొండు:— శివరామయ్యపంతులునకు యిక్కడ పోటీలేదుగాని అధ్యక్షస్థానంలో పోటీ చేయుండవని కోర్పొతిస్తు అంటున్నారు.

* * *

పన్నెండు:— దీనికి సివిక్‌బోర్డు ఏనిర్ణయం చేయకపోవడం బాగాలేదు. రాఘవరెడ్డిగారు కాంగ్రెసు ముద్రవేయించుకోని దిగితే బాగుండేది.

* * *

పదమూడు:— వెంగన్న సాటి-పోటీ లేని వక్కి— * * *

పద్నాల్గు:— కాంగ్రెసువారు వెంకటరెడ్డి గారి 12-వార్డు మారిస్తే దాన్ని పాలావుకున్నేకని దొరవారు కాంగ్రెసు విశ్వనాథరావు మీదికి దంతారు. కాంగ్రెసువారు- ఓటర్లు వీరికి ప్రత్యేక కృతి చేసితీరాలి.

* * *

పదిహేను:— ఇది ఎ. సి. రెడ్డిగారి పోటీ లేని సీటు. * * *

పదహారు:— ఖోజేసాహెబు విశ్రాంతి కోరుకుంటూనాన్నా స్వార్థపరులు కొందరు అడ్డుపడుతున్నారు. ఓటర్లు యీరవాస్తవన్ని కనుగొని వీరికి గుణపాఠంచేర్పాలి * * *

17—18—19 స్థానాలు మనక్కరద్దూ.

* * *

ఇరవై:— ఇక్కడ కాంగ్రెసుకు దోక్యం లేని విషయం. ఎవరుగెల్చినా కాంగ్రెసు కే ఓటు ఆయితే ఆదస్త్రీజన కాంబ గెల్వాలని మన అభిమతం- * * *

ఇరవైయొకటి:—రావుసాహెబ్ కుమారుడు రామిరెడ్డి అమాయకుడు, కాంగ్రెసభిమాని. అత్తగారిల్లు జస్టీసుకు కుంభహారతి బట్టినా తానెపుడూ కాంగ్రెసుకే నమస్కరించేవాడు. గత పర్యాయము కాంగ్రెసుపక్షాన నిల్చిన పాటి పత్తి వెంకయ్యనుగూడ ఎన్నుకొమ్మని వచ్చు పెట్టి అంటున్నది. * * *

ఇరవైరెండు:—గాదం చిన్నయ్య మీరందరు ఎరిగినవాడేగా?

* * *

అప్పుడే చేర్‌మెన్‌షిప్పుకు యిద్దరు నిరంతరం గాను- ఒకరు అనుమానంగాను నోరు చప్పరిస్తున్నారు. సివిక్‌బోర్డు నిర్ణయమయ్యేదాక వ్యక్తులు చేతులుచాపకుంటే మెరుగు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు.

6 వ పేజీ కొరక.

తీరాదు. ఏసాంప్రదాయ ప్రకారమైనా నింది తున్నప్పై స్పష్టంగా తీరాలోకం తుండాలి, ఇక్కడ అలాగాదు. నీ ప్రవర్తన పరిగాలేదు గాబట్టి డిస్‌మిస్ చేశామని ఉత్తర్వు. ఈఉత్తర్వు మీద హైకోర్టుకు అప్పీలుచేస్తే క్రిందికోర్టు వాళ్లే మీదపడి పరిశీలనకొమ్మని బుద్ధిచెంతు-

కర్మాగాల పరిపాలకులలేరగాని రోజానికింత కంటె తీరుపాద్యశ్యంకావాలెనా? పల్లెకోసం హిట్లరు-మసోలిని ఆంటివారు సేకరణ చర్యలకు సమర్పణలు ప్రకటించుకొంటుంటే పరిశాధిమానంతోనే జరగాలసిన యీ సంస్థను యింతగబ్బు బట్టించడం శోచనీయం—

దారిలకు శక్తిత్వముంటే ఈ అన్యాయానికి పరిహారం జరిగితీరాలె. ఓ పాలకులారా! ఈ విద్యార్థి విషయంలో జరిగిన మోరానికి కారణం ప్రకటించకపోతే కర్మాలను మీరు చేతులార అపవాదాల పాలుజేసినట్లు ఏర్పడుతుంది. జాగ్రత్త!!

1 వ పేజి కొరవ.

ఈఒడంబడిక ఆచరణలో పెట్టబడిన తేది రెండుప్రభుత్వములవారు నిర్ణయించెదరు. ఆచరణలోనికి వచ్చినతరువాత ఈజిప్టు ప్రభుత్వం సంభావనలుజరిపి, ఇటలీ తూర్పుఆఫ్రికా కేనియ సూడాన్ కెన్యా బ్రిటిషు సోమాలిలాండ్ దేశములమధ్య సరిహద్దు నిర్ణయించెదరు.

నెల్లూరు

క్రొత్తహాలులో

నాలుగో వారం

ఇందు పాల్గొన్న తారాగణం:

కన్నాంబ—

కాంచనమాల—

నాగయ్య—

రామానుజాచారి—

గౌరీపతి—

సుబ్బారావు—

ప్రభృతులు—

గృహలక్ష్మి

నాడు — నేడు

ఆ ప్రథమదశలో ఆనంద సామ్రాజ్యలక్ష్మియగు రాధతో అనుభవించిన అలౌకికతరసౌఖ్యన్న సంసారమధురమయ జీవితమే చివరకు కృష్ణారావు యొక్క దుర్వ్యసనపరాయణతచే విషతుల్యంగా మారింది—

ఆంధ్రుడా! నీ నిత్యజీవితాన్ని ఆనందమయం జేసుకోవాలంటే నీయర్ధాంగితో ఈ గృహలక్ష్మి చిత్రాన్ని దర్శించు- ఇందు ఐహికాముష్మిక సాధనహేతువగు నీతి దేశాభిమానం కూడా ఇందు వెల్లివిరిసాయి

For Details:—

Rohini Pictures,

43, Acharappan Street, MADRAS.

జాబులు.

మూలపేట సంస్కృతకళాశాల ప్రిన్సిపాలుగారి అసత్య ప్రచారము.

(ప్రిన్సిపాల్ హనుమచ్ఛాస్త్రి) మహాశయులకు,

మహాశయా,

గతసంవత్సరము నేను తమ కళాశాలయందు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారి సా. వి. ప్రవేశ పరీక్షకు జదివి కృతార్థుడనైతిని. కాని హైస్కూల్ పాసుపరీక్షలకు తమ ధ్యానాల్లోకపాత ముందకు దినికి చదువు చాలింతునని సంగీతము నేర్చుకొనవలయునన్న తలంపున మద్రాసునకు ఈ సంవత్సరారంభమునందే చేరితిని.

అట్టిసమయమున ఇవలినెలలో ఎవరో విద్యార్థులు కళాశాలాంతరణమునందలి ద్వేషజ్ఞానసమాజ భవనముయొక్క గోడమీద సమాజకార్యదర్శి చెంచయ్యగారినిగూర్చి అనరానిమాటలను వ్రాసినట్లును, తాము విద్యార్థుల సముదాయమును విచారించుచూ పలువురువిద్యార్థుల ప్రోల "ఇట్టి దుష్కార్యము వెంకటశేషడి విషయమున గూడ శ్రీ విషయము కనుపించినది. కాని యావిద్యార్థి పుణ్యార్థికి భంగమని తలంచి కళాశాలనుండి గూడ తొలగించవైతిని" అని చాటినారట అది సత్యమేనా?

అవిషయము సత్యమేయగుచో అట్టిదోష మూహించులగు విద్యార్థుల కళాశాలనుండి తొలగించినట్లు నన్నుమాత్రమేల తొలగింపరైతిరో విరూపాక్షముగా నున్నది.

అదియునుగాక కళాశాల యొక్కగుమాస్తాలవుని యా అచ్చటనే విద్యార్థులు యుపాధ్యాయులు కలిసి వసించుచుండిన విద్యార్థులనడిగడి బాగుపడునను తలంపున కళాశాలపోషణకర్తలు ఉభయులకును ఆవాసముల కల్పించిరిగదా? అట్టి నియమము ననుసరించి నేనచ్చటి భోజనవసతి కలిగి అచ్చటనే వసించుచు చదువుచుండ నాయందె యట్టిదోషము గన్పట్టిన తామేల నాడే నాకు తెలుపక యున్నకుంటిరి. ... నేను అంతకుముందె నాటకమాసముల మొదటను మద్రాసునందుండ నన్నుగూర్చి పరోక్షమున యీలాటి అపవాదములు గల్పించి తోటివిద్యార్థి సోదరులయెదుట ప్రకటించుట నాకు చాల యవమానకరముగనున్నదనియు తమబోటి వారట్లు ప్రకటించుట సమంజసము గాదనియు తలంచుచున్నాను.

కావున తాము నిష్కారణముగా నామీద యిట్టి నిందను మోపినందులకు నిజమగు పశ్చాత్తాపమును పత్రికాముఖమున వెల్లడించుచూ నన్ను అపవాదమునుండి ముక్తుని గావింప ప్రార్థించుచున్నాను...

మకాము, మద్రాసు, 15—4—38 } ఇట్లు, ఎస్. వెంకటశేషశాస్త్రి.

* * *

నెల్లూరు సంస్కృతకళాశాల విద్యార్థి తొలగింపబడుట.

సంస్కృత కళాశాలయందు సాహిత్య విద్యా ప్రవేశ క్లాసులో చదువు బ్రాహ్మణేతర విద్యార్థియగు టి. ప్రహ్లాదుడు నిష్కారణముగ ప్రిన్సిపాలుగారైన గా. హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు కళాశాలనుండి 17 వ తేది తొలగించినందున గ్రామములో అలజడిగనున్నది.

వెంకటగిరి గుడ్డిరాజ్యంలో.

ఉప్పలపాడు చెరువుస్థితి.

రైతులు గ్రామంవదలి వెళ్లిపోతున్నారు.

వెంకటగిరి ఎస్టేటు యిలాకా దగ్గిడివిలేజు ఉప్పలపాడు చెర్వుపెద్దది. వరకమంచిది— రిపేరు లేదు. గండితెగిపోయి 18 సం॥ములు. పంటలు లేవు.

చెరువుతెగి నీళ్లులేకపోయినా— రైతులునాదారి అయిపోయినా— దుంపతెంపి మాగాణీశిస్తు వసూలు చేస్తున్నాదయ్యా మహానుభావా!

ఎన్ని అర్జీలు! ఎన్ని విజ్ఞప్తులు! ఎన్ని మనవులు! ఎన్నిమాట్లు అందాలు! ఎందరికి సలాములు!—

రైతులు నేడో లుక్తిస్థితికివచ్చారు. కొంతమంది పుట్టినరాజ్యాన్ని వదలి పొట్టచేతబట్టుకొని దేశాంతరగతులైనారు కూడ—

దేముడా! ఇ దేనామాగతి? మాచెరువు రిపేరు చేయించవా?

ఓకలెక్టరుదొరా! ఇంతేనామాస్థితి? మంచిమాటలు చెప్పయినా మాచెరువుమీద కట్టడు పుట్టిచేయించవా?

ఓమహారాజ కుమార్ గారూ! ఇంతేనా మా ప్రభుకు! మాపెత్తన పారెడు మట్టేసాన్నా వేయించలేవా?

ఓకూరయ్యా! నీవులంచాలు గించాలుతీసుకొని వాడవుసరే! ఈ చెరువు రిపేరుచేయిస్తే నీధర్మం కూడ ఒకటి భూలోకంలో ఉన్నదని చరిత్ర వ్రాయిస్తాము జగన్నాథశాస్త్రి గారితో చెప్పి.

ఓ సర్వజ్ఞకుమారా! నీ రోగసమాధినుండి కళ్లు ఋణుంకొని లేచి మా ఒక్క చెఱువుమీదనైనా దోసెడు మట్టివేయించ గలిగితివి గదాయని ఆత్మతృప్తిపొందరాదా?

లేదు; మా కారోగ్యాతికంలేదు. పస్తులేకుండా గంజి దాగేసాప్తం మాకులేదు— మా ఎస్టేటుకు మంచిదివాలులేవు. మా పిల్లా మేక చల్లంగాయుండే రోజులు లేవు.

ప్రకాశం పంతులూ! ఇంతేనా?

—ఆ గ్రామ రైతు

లక్ష్మీసినిటోన్ లిమిటెడ్ మదరాసు.

ఈ కంపెనీవారు 'రాధాకృష్ణ' (తెలుగు) శ్యామసుందర్ (అరవము) ఫిలిములు తీయుటకుగాను మ॥ రా॥ శ్రీ యం. యస్. ఆర్. ఏ. గుప్తగారి నిర్యుంత్యర్వమున 4—4—38 తేది రాత్రి రామారు 70, 80 మంది ద్రావిడ ఆంధ్రనటీనటులు మదరాసునుండి బయలుదేరి 6 వ తేది రాత్రి 1 గం॥కు, కొల్హాపూరు చేరినారు. అనుభవనీయులును సుప్రసిద్ధులునగు మ॥ రా॥ శ్రీ ఆనందప్రసాద్ కపూరుగారు తమ శక్తిసామర్థ్యములను వినియోగించి నటీనటులను సిద్ధముచేయుచున్నారు. మ్యూజిక్ డైరక్టరు శ్రీ H. R. పద్మనాభశాస్త్రిగారు ఉరుదు, మరాటీ, హింది మున్నగు భాషలలోని హృదయంగమములగు రాగములనేర్పాటు వ్రాయించి నేర్పుచున్నారు.

15—4—38 తేది ప్రసిద్ధిగాంచిన శాన్సు పిక్చర్సు స్టూడియోయందు ఉదయము లక్ష్మీపూజానంతరము 10 గం॥కు మహా శుభముహూర్తమున బాలకృష్ణుని ఫిలిముతీసి షూటింగు ప్రారంభించినారు. ప్రార్థనగీతము మనోహరముగా రికార్డుచేయబడినది. సమర్థులయిన షాండురికార్డిష్టులు, ప్రజ్ఞానిధులయిన ఫోటోగ్రాఫరులు సినిమాలోకమునకు శోభనాపాదించు కడితర కళామర్మజ్ఞులిందు పాల్గొనుచున్నారు. దివ్యములయిన ప్రకృతి దృశ్యములుతీయుటకు ప్రబలయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈశ్వరానుగ్రహమున నీ ఫిలిము ఆంధ్ర ద్రావిడదేశములకు యశము సార్థించుగాక! లలిత కళాసేవకు ఫిలిముకింత యుద్దోపాదము చేయునని విశ్వసించుచున్నాము.

బొంబాయిలో అల్లరులు.

బొంబాయిలో అల్లరులు జరుగుచున్నందున పోలీసువారు 897 మందిని అరెస్టుచేసిరి.

ఈఅల్లరులకు సంబంధించిన వార్తలు, వ్యాసములు, విమర్శలు ప్రకటింపకూడదని 144 సెక్షను క్రింద పత్రికలకు నోటీసులు అందజేయబడెను.

రాత్రిపూట నగరంలో ఎవరును తిరుగకూడదని కర్ఫ్యు వుత్తర్వు ప్రకటింపబడెను.

బళ్లారిలో కఱవు.

బళ్లారి జిల్లాలో క్షామబాధ నానాటికి వృద్ధిచెందు చుండుటవలన కఱవు పనులు అభివృద్ధిగావింపబడుననియు, త్వరలో యింకను రెండు మూరెన రిలీఫ్ కాంపులను, ఒక పెట్టుబడ్కున్న తెరవబడుననియు తెలియుచున్నది.

ఆదివెలమ మహాసభ

5 పేజి తరువాయి

గోషా

ఏ గోషాపద్ధతి ఏకారణంవల్లనైనా రానీ, దానిని నిర్మూలించవలెను. గోషాలో మరమున్నదని యనుకొనుచుండిన మహమ్మదీయులే గోషా చెడ్డ ఆలవాటని త్రోసివేయుచున్నారు. గోషావలన స్త్రీలకు పాతివ్రత్యము అలవడునని తలచుట భ్రమ. పాతివ్రత్యమునకు వారి మనస్సు, బుద్ధి ప్రధానముకాని గోషాకాదు. స్త్రీలను గోషాలో నుంచుటచే సూర్యరశ్మి సోకక, మంచిగాలి తగులక, మనస్సు బలహీనతజెంది వారికి సద్గుణములలవడుటకు బదులు దుర్గుణములు అలవడవచ్చును. కావున గోషాను నిర్మూలించి మన సంఘం పరిశుభ్రత కావలెను.

మన యింటిని, మనబట్టను, మన దేహమును శుభ్రముగ యుంచుకొనవలెను. దీనివలన మనకు వ్యాధులురావు దేహ పారిశుభ్రతతోడనే మనో పారిశుభ్రతగలుగును. పెడదారినబోవు వారిని మరల్చుటకు చేరు ఏర్పాట్లున్నవి. అట్టివారిని చక్కజేయుటకు సంఘాధిపాత్రియము జేశాధిప్రాయమును గలవు. చట్టములు కలవు. ఇవిఅన్నియు తప్పినవారిని చక్కజేయుటకు దైవముకలదు.

త్రాగుట

మనలో త్రాగుబోతుతనము కొంతవుండినచో సర్కారువారు మద్యపాన నిషేధము ముందు చిత్తూరు, కడప, జిల్లాలలో అమలు పెట్టుచున్నారు. తర్వాత నెల్లూరికి రాగలదు. నిషేధము చట్టము రాలేదని యిష్టానుసారము త్రాగక, యిప్పటినుండియే త్రాగుడు మానివేయవలెను.

మనలో కొందరు హెచ్చుస్థితికివచ్చిన తామేమో గొప్పవారమని గర్వించి, హీనస్థితియందున్న మనసోదరులను నీచముగ జూచుచున్నారు. అట్లుచేయక వారికి చేయూతనిచ్చి వృద్ధిలోనికి తేవలయును. ఈ జగత్తంతయు ప్రేమమయము. ప్రేమలేనిది యీజగత్తే లేదు. జగత్తులో నందరిని ప్రేమించుట ఆభురస్థితిరైయున్నది. మనం ప్రేమ కలిగించుకొనుటకు ప్రయత్నించిన, మనసంఘం వృద్ధికిరాగలదు.

పై వివరించిన సద్విషయములేగాక యింకను తెలియవలస్సిన పెక్కు సద్విషయములను మన యోర్లకువద్ది బోధించుటకు ప్రచారకులద్వారా ప్రయత్నము చేయవలయును. మన యువకులు స్వల్పవేతనములతోనే పనిచేయ బూనుకొందురనియు నమ్మకముకద్దు. అట్టి సత్ప్రచారమువలన మనసంఘము త్వరలో ముందంజవేయగలదని నమ్మి దేవునిపై భారముజేసి, పనిచేయవలెనని మీయొల్లరకు నా అభిమతమనవి.

శ్రమయనక విన్నందుకు మీఅందరికి నా వందనములు అర్పించుకొనుచున్నాను."

—సశేషము.

బాలభాస్కర

పాపలప్రపంచమున పరిపాటియైన, కడుపునందు బల్లలు పెరుగు జాడ్యమును సర్వనాశనము చేయుటకు, నివారించుటకు ప్రత్యేకశాస్త్ర పరిశోధనలవల్ల తయారు చేయబడినది. వ్యాధి ఎంతముదిరినను నిస్సందేహముగా మూలవిచ్ఛేదము చేయగలదు. జ్వరము, దగ్గు, అజీర్తి, కాళ్ళుచేతుల ఉబ్బులు మున్నగు అన్నివ్యాధుల కుకురుప్పను.

ఉత్పత్తిదారులు:—

ఆయుర్వేదాశ్రమం, మద్రాసు

వికేతలు:—అమర్ చంద్ శోభాచంద్, మదరాసు.

మదన కామేశ్వర లేహ్యాం

ఇది మిక్కిలి వీర్య వృద్ధిని, బలమును కలిగించుటలో యుత్తమ మయినది. మేహము, నిశ్శక్తి, నిస్సత్తువ, స్వప్నస్ఖలనము, మొదలగు వాటిని ఖండించి, ధాతువృద్ధిని గలిగించుటలో అమోఘమయినది. 2 డబ్బీలు చాలును.

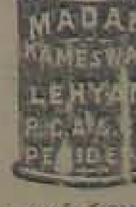

20 రులములు డబ్బీ రు 1—4—0.

వి. పి. 0—7—0 ప్యాకింగు యుచితం.

పి. శ. ఏ. అండ్ కంపెని,

ఆయుర్వేద సమాజం, కొవ్వూరు, నెల్లూరు జిల్లా.

పుల్లరి రేట్ల తగ్గింపు

నెల్లూరుజిల్లా కది యెంతవరకు సహాయకారి?

పులికొల్లు రాఘవయ్యగారు.

తే 10-2-88 దీని ఆటవీశాఖా మంత్రిగారు ఫారెస్టు యిబ్బందులనుగురించి తెలుసుకొనుటకు నెల్లూరుజిల్లాలో పర్యటనము జేసినప్పుడు, నేను రాపూరుతాలూకా రైతుసంఘం తరపున ఒక మెమోరాండం రాపూరులో సమర్పించితిని. అందులో ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటువల్ల రయితులు పడు యిబ్బందులను చక్కగా తెలిపితిని. యీ డిపార్టుమెంటువల్ల కలుగు యిబ్బందులను గురించి రాష్ట్రమంతట ఆందోళన జరుగుచుండెను. డిప్యు టేషనులద్వారాను, రైతుసభల తీర్మానముల ద్వారాను కూడా యిబ్బందులు తెలుపుకొంటిమి.

ప్రజాభిప్రాయమును గమనించి మన రాష్ట్ర కాంగ్రెసు గవర్నమెంటువారు 1938 సంవత్సరపు మార్చినెలలో అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటులో పుల్లరి రేట్లను సగానికి తగ్గించిరి. దీనివల్ల యీజిల్లాలోని రయితులకు సంపూర్ణముగ మనశ్శాంతి కలుగలేదు. యీ తగ్గింపువల్ల యితర జిల్లాల రయితులకు కలిగినంత లాభము యీజిల్లా రయితులకు కలుగలేదు. ఏలనగా యితర జిల్లాలలోలేని కంచపద్ధతి యీజిల్లాలో యిప్పటికి కూడా అములులో వుండుటవల్ల. కాబట్టి యీ జిల్లాలోని కంచపద్ధతి రద్దుకావలెను.

కంచపద్ధతి యనగా ఒక గ్రామ సరిహద్దులోని ఫారెస్టును రైతులుగొట్టి కంపార్టుమెంట్లు చేసిరి. ఒక కంపార్టుమెంటు ఒకకంచ యనబడును. ప్రతి కంచ విస్తీర్ణమును సమానముగానుండక, హెచ్చు తక్కువలుగానుండును. అనగా కంచల విస్తీర్ణం 350 యకరములనుండి 2,000 యకరములవరకు వుండును. కంచపద్ధతిలో యీ కంచలను యకరా ఒకటింటికి 0-4-0 చొప్పున కొలుపుయిచ్చి రెండు యకరములకొకపశువుచొప్పున మేపుకొనవలసిన దిగా యేర్పాటు చేయుచుండిరి. కంచ కాపు దారికూడా కంచదారునైనచో యున్నందున, అన్ని ఖర్చులుచేరి పశువు ఒకటింటికి పుల్లరి 0-10-0 లు అగుచుండెను. ఒక ఆసామీ 350 యకరముల కంచ ఒకటిన్ని, 900 యకరముల కంచ ఒకటిన్ని, యిజారాకు తీసుకొన్నయెడల, పదిఅణాల పుల్లరితో రెండుకంచలలో ఒక పశువును మేపుచుండెను. యీ పుల్లరిరేటు జాస్తి యని రైతు ఘోషించుచుండెను.

1987 సం॥ జూలైనెల నుంచి కంచ యిజారా పద్ధతి తీసివేసి పుల్లరిపద్ధతి ప్రవేశపెట్టిరి. పుల్లరి పద్ధతియని చెప్పినప్పటికిన్ని, కంచలన్నిటిని ఒక్కటిచెయ్యలేదు. మునుపటివలెనే, కంచలను ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా వుంచిరి. పుల్లరి ప్రతికంచకు పశువుకు తక్కువరూపాయచొప్పున యేర్పాటు చేసిరి. కంచ యిజారాపద్ధతి కష్టమని యేడిచే రయితులకైన కంచపుల్లరి విపరీతమైన బాధగా యేర్పడినది. అందువల్ల యీలత్తు ఆందోళన చెల రేగినది. పుల్లరిరేటు అర్థించబడినది.

యీతగ్గింపు యీజిల్లాకు ఎంతవరకు సహాయకారియని తర్కించునప్పుడు, యింకొకజిల్లాతో పోల్చి చూడవలసివచ్చెను. కడపజిల్లాతో పోల్చుకొందము. కడపజిల్లా చిట్వేలి గ్రామమునకు షుమారు ఆరుమాసములక్రిందట నేను పోయి యుండు, పుల్లరిరేట్లను గురించి విచారించితిని. గ్రొరెకు 0-3-0, అవులకు 0-6-0, బర్రెలకు 0-12-0 అనిచెప్పిరి. తగ్గింపువల్ల గొర్రెకు 0-1-6, అవులకు 0-3-0, బర్రెలకు 0-6-0 యేర్పడి నది. యిదిగాక సంవత్సరమునకు ఒక్క పర్మిట్టుతో ఆపశువు జిల్లాయంత మేయవచ్చును. తగ్గింపు కడపజిల్లా రయితులకు లాభదాయకము.

నెల్లూరుజిల్లాలో తగ్గింపు రేట్ల ప్రకారం గొర్రెకు 0-3-0, అవులకు 0-8-0, బర్రెలకు 0-10-0. కష్టాఖ్యానము గమనింపుము. పైగా యీ రేటుప్రకారం ప్రతికంచకు కట్టవలెను. సంవత్సర మునలోపల ఒకపశువు రెండు కంచలలో మేసిన ట్లయితే రు 1-0-0 పుల్లరి అగుచున్నది. కడప జిల్లాలో జిల్లాఅంత తిరిగి మేసినను పశువుకు మూడుఅణాలు అయినప్పుడు నెల్లూరుజిల్లాలో 2 కంచలకే రు 1-0-0 యిచ్చుట న్యాయమా? దీనివల్ల రయితులకేమి లాభము. కడపజిల్లా కల్లె నెల్లూరుజిల్లాకు కూడా వర్తింపచేయుట న్యాయము, ధర్మము.

కంచపద్ధతిలో పశువుకు పదిఅణాలు అయి నప్పుడు పుల్లరిపద్ధతిలో అర్థించినప్పుడు కూడా తక్కువరూపాయ అగుట లాభమనగలరా? యీ తగ్గింపువల్ల పుల్లరిలోగాని, మేత విస్తీర్ణములో గాని యీజిల్లా రయితులకు యేమాత్రము అను కూలత కలుగలేదు.

సర్కారువారు యీ జిల్లాలోని రయితుల యొక్క ఆడవి యిబ్బందులను తీర్చవలెనంటె, కంచలనన్నిటి యేకము చేయవలెను. ఒకే పర్మిటుమీద పశువు సంవత్సరమంతయు అన్నిచోట్ల తిరిగి మేయుటకు వసతులు కల్పించవలెను. కడప జిల్లాకును, మాకును, యితరజిల్లాలకును భేదముండ కూడదు. అందరికిని పశువులపుల్లరి గొర్రెకు 0-1-6 అవులకు 0-3-0, బర్రెలకు 0-6-0 వుండ వలెను.

యీవిషయమై నెల్లూరు జిల్లాలోని రయితులు మాకీభావము వహించగూడదు. సర్కారువారికి విజ్ఞప్తులద్వారాను, డిప్యుటేషనుల ద్వారాను, పలుమారు తెలుపుకోవలెను.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ వారున్నూ, నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవా రున్నూ యీవిషయమై ఆలోచించి, ఒకకమిటీ వెట్టి, విచారణచేసి, తమసిఫార్సులతోటి రిపో ర్టును గవర్నమెంటువారికి పంపవలయునని కోరు చున్నాను.

అ. భా. కి సానసభ.

ఈనెల 21, 28 తేదీలలో తెంగాలురాష్ట్రం లోని కొమిల్లాయందు జరుగవలసిన అఖిలభారత కిసాన మహాసభ మేనెల 13, 15 తేదీలలో జరుగును.

సింధు రెవిన్యూమంత్రి సర్ ఎలాహీబక్షుగారు కాకూలో ఆకస్మికముగా మృతుడైన స్నేహితుని చూడ బోగా అక్కడ హోటలొట్టు దొమ్మరివాడొకడు అపుడెని లేనియిబ్బందిలకిరమ్మనెను. మంత్రిపదవి కారణమైనందున తెంటనే అన్నటికి వెళ్లెను.

పత్తికొండ తాలూకాలో దుర్భర క్షామ పరిస్థితులున్నందున కిస్తురేమిమినహా ప్రత్యేకముగా యివ్వవలెనని కర్నూలు జిల్లారైతుసంఘమువారు ప్రకటించు చున్నారు.

సోంపేట తాలూకా గ్రామనౌకర్ల సంఘం.

సోంపేట తాలూకాలోని గ్రామనౌకర్ల (తలయారీలు) తే 30-3-38 దీని రామకృష్ణ వారిజాసేవాసంఘ కార్యస్థానము, శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంఘ కార్యదర్శియగు ముక్తింటి గు జె జ. సత్యనారాయణమూర్తిగారి అధ్యక్షతను బాగు గలలో సమావేశమై ఈ దిగువ తీర్మానములను గావించిరి.

రాత్రింబగలనక సరియైన నిద్రాహారములు గాని, విసుగు విరామములుగాని లేక ప్రభుత్వ సేవచేయుచున్న గ్రామనౌకర్లకు సర్కారువా రిచ్చుచున్న జీతము 6 రూ బహుస్వల్పమునదు, ఒకపూటతిండికైన సరిపోవుండున ఈ రైనంత కష్ట దలో గ్రామనౌకర్లకు నెలకు కనీసము రూ 15 లైన జీతము నిర్ణయింపవలసినది.

వందలకొలది, వేలకొలది జీతములు పుచ్చుకొను మన్న ఉద్యోగులకు, వారు చేయవలసిన విధులు, పనిచేయవలసిన కాలపరిమితి నిర్ణయించి, వారికి సెలవులు, బత్తెములు ప్రయాణ భత్యములు మొదలగు సౌకర్యములను ఉద్యోగ కాలమందును, పించను, ప్రావిడెంటుఫండు రిటైరు మెంటుఫండు మొదలగు సౌకర్యములను ఉద్యోగానంతరము గును కల్పించియుండ, రాత్రింబవళ్లు కష్టించి సేవ చేయుచున్న గ్రామనౌకర్లకు సెలవులుగాని, ప్రయాణపు ఖర్చులుగాని, పించను, ప్రావిడెంటుఫండు మొదలగు సౌకర్యములుగాని కలిగింపకుండుట మోసమయిన అన్యాయము. గాన గ్రామనౌకర్లకు కూడ యిట్టి సదుపాయములు పొందునట్లు ప్రభుత్వమువారు కలిగించవలెను.

3. అధికారులు దయాదాక్షిణ్యములు లేక, మాచే పనులచే (వారి స్వంతపనులు కూడ) చేయించుకొనుచు మమ్ములను పశువులకన్న హీనము గను, హేయముగను చూచుచున్నందున యిట్టి చర్యలను ప్రభుత్వమువారు నివారించవలెను.

4. ఒకటిరెండా లేక అర్ధణా తపాలారిక్లతో నాగలు కార్యమునకై 15, 20 మైళ్లు దూరములో నున్న కచ్చేరీలకు మమ్ము వెళ్ళుమని నిర్భంధించి కష్టపెట్టుట మోసమును అన్యాయము గాన యిక ముందట్టి ఏర్పాటును తొలగించవలెను.

—సభాధ్యక్షుడు.

తేలుకుట్టి మరణించుట.

16 తేది రాత్రి నెల్లూరు మూలపేట సంస్కృత కళాశాలయందలి శాస్త్రీయ శ్రీ కటుమబ్బయ్య యను 16 వత్సరముల విద్యార్థి తేలుకుట్టి 18వ తేది సాయంకాలము 4 గంటలకు గవర్నమెంటు ఆస్పత్రియందు మరణించెను.

చిత్రగుప్తుని పంచాంగం.

3 వ పేజీ కొనసా.

మంత్రుల బావిదశ.

ఆంధ్రమూర్తి పాంటమురాల్ని గారి వాణి రాజు రాజా కృష్ణుం—లకే వెంటుపుట్టిన్తది రాయాలు ప్రారంభల్లి—

ప్రధానమంత్రి రాజాశ్రీ ప్రతిథ మాగాయి మాకు భూరంగా భూరంగా రుచి హెచ్చుతుంది—

టంగుటూరి కేసరిగారి ఖ్యాతికీర్తి ప్రతిష్టలు ఎక్సైజు ల్యాండు అక్టు మంరాయితీ చట్టనిర్మాణం మీద ఆధారపడి కదిలిపోతున్నవి.

యాకూబ్ హుస్సేన్ గారి కలం మూర్తిరాజా గవర్నమెంటు మంగళకాంతిలో వెనుక ముందుకు పూర్తిగా నడుస్తుంది. పరిపాలన కొంచెం మురుగుకుంటూనే కొనసాగుతుంది. అన్ని శాఖల్లో లంచాలు తగ్గుదలచూపినా హాహాలు గారి శాఖలో మాత్రం ఈ దుర్వాసన హెచ్చిపోతుంది. స్ట్రైక్ రైక్ ఇంజక్షను ఇచ్చేటంటే ప్రభుత్వ ఖర్చుతో రాయల్ల చికిత్స చేయించిన యూపోష్టు పోలీసు లాభపడుతుంటారా? రాజాశ ఈ సిటిసాయుదల శాఖను కొంచెం మరమ్మతు చేస్తేగాని వీల్లేదు.

మునిసామిపిళ్లై:—

స్థిరమైన కుంభకోణంతో నడిచినా వ్యవసాయ శాఖకు చిక్కులేదుగాని, ప్రభుత్వాలను సమాంతరంగా బోర్డులోనే పశుఘోషకర్తిన ఆటవీశాఖ కొంత అపవాదాన్ని తెస్తుంది కార్యదర్శిమూలాన. కొని రాజాలయి వైనా యీ చిక్కులు పరిష్కరింపకోవాలి—

వి. వి. గిరి:— మంచియోగజాతకుడు. తండ్రి చాటుబిడ్డ; మురుకైననిండు; పమరయోధుల వైపు న్యాయంగల మేధావి. భావిజాతకంగూడా మంటుకలుండా పాదరసం మాదిరి నడుస్తుంది సాగనిస్తే.

రాయిజ్ మీనజ్:— కోర్టులు— జైల్లశాలలో జైల్లశాఖలో మాత్రమే కొంత సంస్కారం జరుగుతుంది. చుక్కగా పనిచేయగలిగితే మాత్రం కోర్టుల్లోఉంటే కుప్పలవల గొట్టగలడా అనేదే ప్రశ్న!

రామనాథన్:—పీరిది నోరు కన్నెట్టదానికి ఏర్పాటయిన్లశాఖ. మంత్రి ఎంత మేధావి అయితే మాత్రం అవకాశం ఏది ఇక్కడ! ఈశాఖ వెంకటగిరి ఏనుగులమాదిరి మేతకేగాని చేతకు అవసరం లేనిది. గాంధీవాడియొద్దు ఎంత వేగంగా పరుగెత్తినా గానుగమట్టేగదా! కాబట్టి ఈపోర్టు ఫోలియోను గోదార నిర్లక్ష్యమెందుకు!

డాక్టరు రాజన్:—

మంచి మనస్తత్వం పీరిదృష్టాంతా ఇంగ్లీషు వైద్యంమీదనేగాని ఆయుర్వేదంమీద ప్రసరించదు. అసలు దాని ఆధిక్యతగా నిజంగా ఎరుగడు. తెలుసుకోవాలనే కాంక్షగూడ అంతకుముందే లేదు. ... వైద్యం మందగతితో నడుస్తుంది నేటివ్ డాక్టర్లంతా ఈమంత్రిమీద యీ గడింపు లిగియుంటారు.

గోపాలురెడ్డిగారు:—

వయస్సు, అందచందాలు, ఒకదాన్తో పోటీ పోటీపడవలసి. అనుభవం తక్కువైనా అవకాశం ఎక్కువుంది. అందరికంటె పెద్దాట. పెద్దప్రశ్న ఆలోచించదానికి చాలా కాలం పని. ఈ సం॥ వీరికి మంచి యోగజాతకం ... గ్రహాలు జరిగితీరాలి. పేరు ప్రఖ్యాతులు ... లేదు. ఎవరికి లొంగకుండా న్యాయంగా ... వాంఛ. కాని ఈసంవత్సర గ్రహాలతీరు చూస్తే యిది సాగదు.

డా. సుబ్బరాయన్:—

కులంలో జమీందారీగా కే సుకాన్ని చైతువారికి పట్టినట్టు. వంచి ప్రతిభా సామర్థ్యాలున్నట్లు వ్యక్తి. మద్యనిషేధ పర్యవసాన పేరు ఒకటిన్నర సంవత్సరం కడ్డిస్తారు కాబ సభలో. ఈ సంవత్సరం వీరి యోగజాతకాలు మామూలుగానేగాంగానే వుండును.

* * *

ఫిలిం కంపెనీల-యోగజాతకం.

రామాఫిలిం:—

పెట్టుబడి దబ్బరింటుచేగాని ప్రారంభదశం అంత గా లేదు.

కుబేరా:—

గురు, శుక్రులు, సప్తమంలో ఉన్నారుగాని పెట్టుబడికి లోటుండదు వెంకయ్యవదయుకల్ల. ఫిలింక్గా ... మేధావుల మేనేజిమెంటుతో.

జయా:—

దుర్మార్గుడై శనిగారు ద్వాదశానశేరి కొంచెం పోకిరిశన చేస్తున్నారు. కాని మీర్జాపురం రాజాగారు గాడి నూటబెట్టుకొన్నాడంటే ఏకాదశస్థానానికి లాక్కురాకమానడు.

రోహిణి:—

"స్మృతాని పాతాళ్ళధారమా - పాతాళ్ళ స్మృతాధారమా" అన్నట్లు "గృహలక్ష్మితో కాంచనమాలా? కాంచనమాలతో గృహలక్ష్మా" అనే మీమాంసలోబడి జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞులంతా తన్నుకచస్తున్నారు ఇదమిద్ధమని తేల్చలేక. గ్రహగతుల లెక్కవేసిచూస్తే 'మణినావలయం-వలయేనమణి?' అన్నట్లు 'కాంచనమాలతో గృహలక్ష్మిని, గృహలక్ష్మితో కాంచనమాలను, పరస్పరం విడదీసి లెక్కగట్టదానికి వీల్లేనట్టుంది. కాంచనమాలతో గృహలక్ష్మి డబ్బు తరుకుండేది నిజం- గృహలక్ష్మితో కాంచనమాల చాయాచిత్రానికి గూడా ధర హెచ్చినమాట నిజం. మొత్తానికి ధనిక పేరంటాండ్రగు 'లకులకే' ఇత్యాది సంపన్న వర్గంతో విందుగుడుస్తుంది.

మా సముద్రాల కవిశేఖరి అప్పుడే రోహిణివారి ద్వితీయచిత్రాన్ని నిశ్చాదేరోజులు సమీపించినవి.

సారథి:—

ఈమె కులంలో మాలపిల్లేగాని అదృష్టంలో రాచపిల్లగా వుంటుంది జాతక రీత్యాజూస్తే. ఈపిల్ల అలంకరణాం పల్లెటూళ్ళ నైలాపచ్చీన్ గావుండి పరిశాసామాన్య హృదయాల దోచుకొంటుంది. దృశ్యం పల్లెటూరు హృదయమంతా ఫిలింలో అచ్చుపడుతుంది. 'గృహలక్ష్మి' ఆంధ్రదేశంలో చేసే పరిచారమంతా 'మాలపిల్ల' కుపకరిస్తది ఆ మాధురే ఈ మాలపిల్లికాబట్టి.

లక్ష్మీసినిటోన్:—

మా గుప్తగారి గ్రహకులజాతైన బుధుడు పాపగ్రహాలతో కేం ... ద్రౌపది మానసంరక్షణ్ని పాడుచేసి కూర్చున్నాడు దుశ్శాసనుడు గారిది. ఈవాడు శుక్రుడి స్నేహంతో కొల్హాపూరుకు పరుగెత్తుకున్నాడు. కాబట్టి శుభవీక్షణం ఉంటుంది గ్రహగతులబట్టి చూస్తే.

సెంట్రల్ స్టూడియో:—

కోయంబత్తూరు తెలుగు 'తుకారాం' ఉత్తర తరగతికి చెందిన చిత్రరాజం. లోట్లు ... నిజమే! గ్రహబలం తక్కువైనందున మాధురులంటి పచ్చి శృంగార దేవత మృగశిరైంది ఆటధలో. దాన్తో ధనాభావం ఏర్పడ్డది.

కష్టాలంతో తీయబోయే కాళిదాసజాతకం ముందుచూడ్డాం—

చింతామణి:—

రైవి రావు అంతా సుబ్బారావుదంత యోగజాతకంలో సూనిగి తేల్తాడు ముమ్మందు గ్రహబలం పరిశ్రమించే పట్టిబట్టుకొంటే బంగారమౌతుంది. అతను దర్శకుడుగావున్న స్వర్ణలత-మీరాబాయి- సక్కుబాయి ఫిలిములు మున్ముందు తమిళరంగంలో కళా కాంతులీనగలవు.

సాహైటీసిన్నరుస్- అశోకకుమార్ ఇటీరెండు తమిళ- ఆంధ్రంలో- వెలువడనున్న చిత్రాలు ఈద్వయం ఘటనసాంతిపాత్ర. దర్శకుడు ఉత్తమ జాతకుడంటే స్వంతచిత్రాలు లాభసాటిగావున్నమాట—

వెంకటగిరి

అంతర్ పంచాంగం.

రాజా సెకండుప్రిన్సుస్య ఫలం:—

... పాటో గ్రాపులో తప్ప అసలు రాజరూపం మాసకచతులకు కనపడకుండును. ఎస్టేటులో షామాడంబరాలు జాస్తిగాయుండును. కంచలత తకరార్లు హెచ్చిపోవును. కోటపోలూరు- కరబల్లవోలు- తీర్థంపాడు గ్రామాలమీద సివిల్- క్రిమినల్ చర్యలు హెచ్చును. మహారాజకుమార్ గారు కాలుపెట్టనిచోట్లగూడా మహావైభవంగా సన్మానాలజరిగినట్లు పత్రికల్లో అబద్ధప్రచారాలు పెరిగిపోవును. అరవమాలల ఆర్తనాదాలు ఆకాశవిమానంమీద పాద్యేవారికిగూడా వినిపించును. చైత్రమాసంలో తిరుగా వెంకటగిరిపోలీసులు ఎస్టేటుజోలిలోదూరి ప్రజలపై దూరుబాణ్య చేకురు. ఎస్టేటు అత్యాచారాలతో చివరకు మంత్రులకు తలబట్టి ఏదోయొక పుణ్యకార్యానికి దిగుదురు.

మంత్రి ఆచార్యస్య ఫలం:—

కేసులు కక్రమార్గాల నడవడం, ఎస్టేటు ప్రక్క ఆపజయం జాస్తిగాయుండడం, దుష్టులు హెచ్చడం, అవి నీతి పెరిగిపోవడము, ప్రజల్లో అశాంతి దినదిన ప్రవర్ధమానం గావడం జరుగును.

రి॥ఆ॥ రామస్వామయ్యరస్య ఫలం:—

డాళ్లా యథోచితమర్యాదలు- ఉత్తరఖండపు పారిబాకీల వత్తిస్లు జరుగును నిశిఅప్పమాన శుభముగాడు.

పేష్కారు సూరయ్యస్యఫలం:—

పొదిలి- దర్శి- మార్కాపురాలూ కాల్లో తకరార్లు పెరగడం, ఇస్తిఫాలు అములు జరక్కపోవడం, దర్శివారు బకాయిలు చేసినడబ్బు గుటకాయస్వాహా చెయ్యడం, పొదిలి అధికార్ల అనురాగదృష్టి ఎస్టేటు థవనంమీదికి పొందడం, పొదిలిలో కొం... గ్రావారికి జమీనువారికి సంప్రదాయాలకాడ తీవ్ర సంఘర్షణలు జరగడం ఏర్పడును.

మేనేజరు గోపాలయ్యస్యఫలం:—

ఆఫీసులో నానాచిందరవందర, రికార్డులంతరంగ, తీరగానిలేనం. బేరసారాలాపడం హెచ్చును.

తహసీల్ రాఘవులు నాయుడస్యఫలం:—

వెంకటగిరి తాలూకాలో జాగీర్దార్ల్యం ... అంగారకభం కోరగా సాగడం, గ్రామాల్లో పార్టీలు పెరగడం, లంచాల విషయాల్లో మిత్రభేదం, పెట్టుబడిపేవిన రాకీకాలంచాల పెంపొత్తాలు హెచ్చించడం, బత్తాలక్రింద దుంపతెంపి బ్యాంకుతీపన్ను రకాలుచెయ్యడం జరుగును.

రి॥ యిర్॥ కోదండరామయ్యస్యఫలం—

రకాల్లో దండగాలు, గుటకాయస్వాహాలు పెరుగును. డబ్బుండితే జప్తిఖర్చులక్రింద బోలెడు రకాలుచేసి లపేసుకుంటూడా యివ్వడం, ప్రతిగ్రామంలో అకాంబొట్లను పెంచడం జరుగును.

ఒంటుదార్ పెద్దిశెట్టస్యఫలం:—

దినదినం కోర్టు- గారెలు హెచ్చుగా మెక్కడం, ఎస్టేటునాకర్లు రైతులన్న బాధించడం- వేధించడం- గోలపెట్టించడం- దుంపతెంపించడం- ఏడ్పించడం- రావణాసురరాజ్య వనిపించడం- ఏవగింపుపుట్టించడం హెచ్చిపోవును.

మార్కెట్ తహశీల్ దారస్యఫలం:—

పూసూర పురోహితుని భార్యచేత మంగళహారతులు, కరణాలచేత కవుకు వరహాల చదివింపులు, గొరిగింపులు, ప్రతిపూర మంగళతూర్యరావాలతో పూసు మాలాదసందు పూరేగింపులు, వడముక్కల- పాయసభోజ్యాల- ఆరగింపులు, జరుగును.

ఋణ నివారణచట్టము.

కొలదిప్రతులు మాత్రమే కలవు.

హైకోర్టు అడ్వొకేటు చీమలకొండ వెంకటదీక్షితులుగారిచే తెనుగున వరియైనతర్జుమా - అందరిని ఆకర్షించిన 44 పేజీలుగల చక్కనిపుస్తకము.

వెల 2 అణాలు మాత్రమే.

దిగువ ప్రదేశములలో దొరకును.

(1) వెంకటగిరి— వీరక రామనాథం

(2) సూళ్లూరుపేట— లవిశెట్టి వీరాస్వామిశెట్టి

(3) నెల్లూరు— జమీన్‌రైతు ప్రెస్ మేనేజరు,

జమీన్‌రైతు, నెల్లూరు.

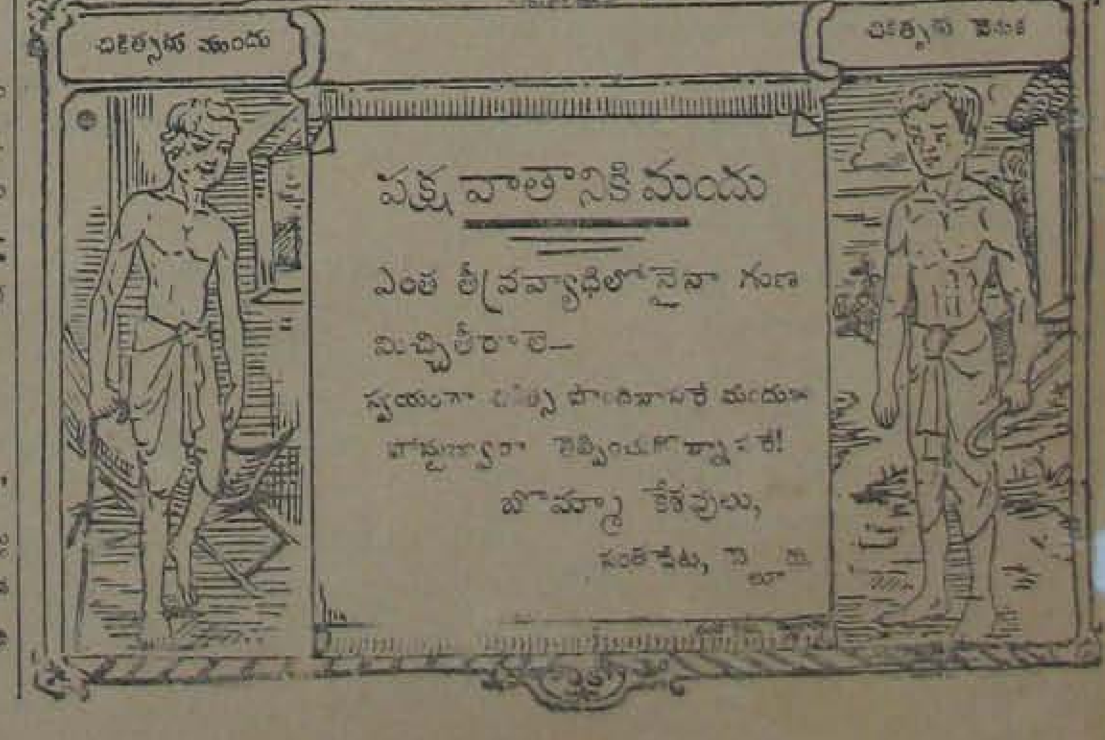

రైతాంగ విద్యాలయం.

మే 1 తేదీనుండి ఆరువారాలు

మదనపల్లిలో

ఆంధ్ర ఉదకమండలమనదగు మదనపల్లిలో సుందరమైన ఉద్యానవనములోని బంగళాలో జరుగుతుంది.

ఆచార్య రంగాగారు ప్రధాన అధ్యాపకులు.

అఖిలభారత నాయకులు ఉపన్యాసకులుగా వస్తారు. అఖిలాంధ్రయువకులు విద్యార్థులుగా రావాలి.

గత నాలుగేండ్లలో యీ విద్యాలయంలో శిక్షణపొందిన యువకులు, నాయకులు, వక్తలు, రాజకీయవేత్తలు ఐనారు.

ఆరు వారాలకూ అన్ని ఖర్చులకీగాను ఒక్కొక విద్యార్థి రు 10—0—0 లు మాత్రమిచ్చుకోవాలి. బీదలేమీ యివ్వనక్కరలేదు.

బోధనావిషయాలు.

(1) ప్రపంచ చరిత్ర.
(2) సంఘ ఆర్థికపరిణామము.
(3) ఫాసిజం, నాజీయిజం తత్వంచరిత్ర, ఫలితములు.
(4) పారిశ్రామిక విప్లవము, ఫలితాలు.
(5) ప్రథమ అంతర్జాతీయ కూలీల మహాసభ.
(6) సామ్రాజ్యతత్వము, చరిత్ర
(7) సంపదనిర్మాణము, విభజనఫలితాలు.
(8) వ్యక్తిగత విభజన, ఫలితాలు.
(9) అంతర్జాతీయ కూలిసమస్యలు, వాటి పరిష్కరణ.
(10) జాతీయత, అంతర్జాతీయత.
(11) సోషలిస్టుభావము, చరిత్ర.
(12) మార్క్సు, లెనినుతత్వము.
(13) ప్రపంచకూలీ ఉద్యమము, చరిత్ర, ఫలితాలు.
(14) మతము, కూలీ ఉద్యమము.
(15) ఫ్రెంచి విప్లవము.
(16) ఐరిషు తిరుగుబాటు.
(17) చైనావిప్లవము, చరిత్ర, ఫలితాలు.
(18) రష్యావిప్లవము, చరిత్ర ఫలితాలు.
(19) రష్యా పంచవర్ష ప్రణాళికలు.
(20) సోవియటు రష్యా, స్టాలిన్, నూతన ప్రజాస్వామ్యచట్టము.
(21) ప్రజాస్వామ్యము, కార్మిక కర్షక నియంతృత్వము.
(22) కూలీ రైతు ఉద్యమాలు.
(23) భారత దేశచరిత్ర (సోషలిస్టు దృక్పథమునుండి)
(24) సహకార ఉద్యమము.
(25) రైతు సమస్యలు.
(26) పన్నుల విధానము, డాల్టన్ సూత్రాలు.
(27) జమీందారీ పద్ధతి.
(28) జమీన్ రైతుల సంఘం, చరిత్ర ఫలితాలు.
(29) జర్నలిజము.
(30) వయోజనవిద్య, గ్రంథాలయోద్యమము
(31) కాంగ్రెసు, కిసాను, ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసు చరిత్ర.
(32) 19 దేశాల విప్లవ నాయకుల జీవితాలు
(33) స్త్రీల ఉద్యమము.
(34) నానాదేశ నూతన రాజ్యాంగ విధానాలు, రాజకీయ సూత్రాలు.
(35) ప్రపంచ పునర్నిర్మాణము.

కందుల ఓబులరెడ్డి,
అధ్యక్షుడు,
ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు రక్షణసంఘం.

4 వ గుంటూరుజిల్లా రైతు మహాసభ.

ఒంగోలు తాలూకా మైనంపాడు గ్రామములలో తే 27-4-38 బుధవారం

అధ్యక్షులు: కందుల ఓబులరెడ్డిగారు
సభాప్రారంభకులు: న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారు
పతాక ప్రతిష్టాపకులు: శ్రీమతి గోగినేని భారతీ రంగాగారు.

వగైరా:— అఖిలభారత రైతునాయకులైన ఆచార్య రంగాగారు, కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తిగారు, కామ్రేడ్ పి. సుందరయ్య, కామ్రేడ్ అల్లూరి సత్యనారాయణ మొదలగువారు ఉపన్యాసకులుగ ఆహ్వానింపబడినారు.

— ఆహ్వానసంఘం.

3 వ కృష్ణజిల్లా యువజన మహాసభ

తాడిగడప- 29—4—1938

అధ్యక్షులు కామ్రేడ్
అల్లూరు సత్యనారాయణ రాజుగారు

ప్రారంభోపన్యాసకులు
కామ్రేడ్ జోగ్లేకర్
(బొంబాయి కమ్యూనిస్టు నాయకులు)

వగైరా:— బెజవాడ బందరు రోడ్డుపై బెజవాడకు 6 మైళ్లలో నున్నది తాడిగడపగ్రామం.

ఇట్లు:-కడియాల గోపాలరావు.
అధ్యక్షుడు,
కృష్ణజిల్లా యువజనసంఘం.

నెల్లూరు సోషలిస్టు పార్టీ.

నెల్లూరుజిల్లా కాం॥ సో॥ పార్టీ కార్య నిర్వాహకవర్గ సమావేశము ఈనెల తే 30 వ సాయంత్రము 3 గం॥ పార్టీ కార్యాలయములో జరుగును.

కార్యక్రమము.

1. ఈ సంవత్సరము పార్టీచందాలు చెల్లించని సభ్యుల పార్టీనుండి తొలగించుట.
2. సమ్మెకార్యాలకు పోవుచున్న వారి అవసరమైన పనులు ఇతరులకు వప్పచెప్పుట.
3. పార్టీసభ్యులు వర్క రిపోర్టు సరిగా పంపనందులకు కారణములను విచారించుట.
4. కార్యదర్శి తెచ్చు యితర విషయములు.

బి. శంకరయ్య,
కార్యదర్శి.

నారాయణవనం తా॥ జమీన్ రైతు సంఘం.

శ్రీయుత ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు యం. యల్. ఎ. గారి అధ్యక్షతమున 15 తేది రైతుసంఘ సభ పుత్తూరులో జరిగెను. తాలూకాలోని రైతు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. అధ్యక్షులవారు ఎస్టేటు ల్యాండుఆక్టు సవరణబిల్లు విషయంగురించి ఉపన్యసించిన తరువాత క్రిందితీర్మానములు అంగీకరింపబడెను.

(1) కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారి నిర్యాణమునకు సానుభూతి.

(2) జమీందారి విచారణకమిటీవారి ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చుటకు క్రిందివారు ఎన్నుకోనబడిరి.

(1) ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజులు యం. యల్. ఎ. (2) కర్ణం వెంకట్రాయపిళ్లె (మునిపల్లె) (3) యు. దొరసామి మొదలి (యిరకవాయి) (4) కంటేటి మునుస్వామినాయుడు (వేపగుంట) (5) డి. బక్కరాజులశెట్టి దొమ్మరాజుగారు (జగన్నాథపురం) (6) యం. సుబ్బరామాచార్యులు (వడమాలపేట) (7) ఆర్. వెంకటసుబ్బానాయుడు (నింద్ర) (8) కె. వెంకట్రామానాయుడు (మదరాసు)

(3) క్రిందివారు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగ ఎన్నుకోనబడిరి.

ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజులుగారు సంఘపోషకులు; పి. వరదరాజులురెడ్డిగారు అధ్యక్షులు కం. దైవశిఖామణి మొదలి, అనం చిన్నయ్యనాయుడు ఉపాధ్యక్షులు; కె. చెంచురెడ్డి, కె. మునిస్వామినాయుడు సంయుక్త కార్యదర్శులు.

కె. మునుస్వామినాయుడు,
కార్యదర్శి.

దివితాలూకా కాంగ్రెసు సంఘ నూతనస్థాయిసంఘ సమావేశం.

దివితాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమునకు గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు అధ్యక్షులుగను ఏర్పూరి భైరాగిగారు ప్రధాన కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి. దివితాలూకాలో సబ్ రిజిస్ట్రారు ఆఫీసులలో మామూలుఅనే లంచములు పుచ్చుకొనుచున్నయెడల తగుకీతిని విచారించి కాంగ్రెసు సంఘమునకు రిపోర్టుచేయుటకు ఒక ఉపసంఘము నియమింపబడెను.

బీహారులో కాంగ్రెసు-జమీందార్లు.

బీహారు టెనెన్సీచట్ట నిర్మాణసంబంధమున జరిగిన కాంగ్రెసు - జమీందారుల ఒడంబడిక షరతులను త్వరలో ఆచరణకు తేవలెనని రాష్ట్రకాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవారు తీర్మానించిరి.

సింధియా, దర్భంగా జిల్లాలలో రైతులనుండి జమీందార్లు నిర్బంధముగ వసూల్లుచేయుచున్నారనే అరోపణలు వచ్చుట యీ విషయమును జమీందార్లతో సంప్రతించి పరిష్కారము గావించుటకై ఇద్దరుమధ్యవర్తులు నియమింపబడిరి.

కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ.

మే నెల మొదటివారంలో వార్ధాయందు జరుగును. ఈసభానంతరం కాంగ్రెసు ప్రధానమంత్రులసభ జరుగును.

జమీందారీ విధానము అంతరించవలెను.

తిరుపూరుసభలో నాయకుల ఉపన్యాస సారాలు.

సిధ్వాగారు.

"జమీందారీ విధానమును అంతరించవలెను. భూమి వ్యవసాయదారునిది కాని జమీందారునిది కాదు. జమీన్‌రైతుల క్షేమాభివృద్ధికి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఎంతేని సాయపడవలసియున్నది. కాంగ్రెసును బలముచేసుకొని రైతులెంతేని సాయపడవలెను"

కరంత్ గారు.

"మామలబారు దేశంలోనే జమీన్‌రైతులు అధ్వాన్నంగా ఉన్నారనుకొంటిని. నూజివీడు ప్రాంతీయరైతులబాధ మరింత హెచ్చుగానుంది. కాబట్టి తప్పకుండా రైతులకు కొంత మహోపకారమొనర్పవలసియున్నది. జమీందారీ విచారణకమిటీవారు తమసాక్ష్యవిచారణ ముగించినతోడనే ఒక నివేదికను తయారుచేసెదరు. దానిలో జమీన్‌రైతుల ఆర్థికపరిస్థితుల చక్కబరచుటకు అనుకగు విధానమునూ దింతురు. ఈలోపల జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములు రైతులలో సరియైనప్రబోధాన్ని కలిగించి వారివిస్యక్తధర్మాన్ని నెరవేర్చుచుండాలి"

టి. విశ్వనాథంగారు.

"కాంగ్రెసు మంత్రివర్గం అన్నివిధాలా రైతులకు మేలుచేయుటకేర్పడియున్నది. త్వరలోనే జమీన్‌రైతులకు సరియైన ఆర్థికసంపత్తిని చేకూర్చగలబిల్లును తయారుచేసి ప్యాసుచేయుదురు"

మరలపోరాటమా?

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు సుభాసుబోసుగారు కలకత్తాలో ఉపన్యసించుచు త్వరలోనే కాంగ్రెసువారు మరల స్వాతంత్ర్యపోరాటము ప్రారంభింపవలసినట్లు వున్నదనియు, ఈపోరాటము అతితీవ్రముగవుండి, మునుపటిదానికన్న వేయిరెట్లు అధికముగనుండునవియు, ఒక్క బ్రిటిషు ఇండియాలోనేగాక, సంస్థానములయందు కూడ పోరాటము జరుగుననియు, దేశమంతటను పోరాటము జరిగినపుడు బ్రిటీషువారు దాని నెదుర్కొనజాలరనియు తెలిపిరి.

ఫెడరేషన్ - వైస్రాయి.

పెషావరులో రాజప్రతినిధిగారుపన్యసించుచు ఫెడరేషను సంస్థాపనకై పూర్వప్రయత్నములన్నియు, పూర్తియైనవనియు ఫెడరేషను త్వరలో స్థాపన చేయుటకుతానుగాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వంగాని కృతకంకణులై పనిచేసెదరనియు తెలిపిరి.

మహాత్ముని ప్రసాదము

"పుంసత్వ ఖర్జూరపు కాయలు"
"అమృతతిలా"

పుంసత్వమును తొలగించి యింద్రియమును పుష్టిపరచి, దీర్ఘస్ఖలనము కలిగించి అంగము యొక్క నరములకు శక్తినిచ్చి ఘంటలకొలది స్త్రీలతోరమింప శక్తినిచ్చును. 32 కాయలు అమృతతిలాసహా రు 6-0-0 పోష్టు ఖర్చువేరు.

రాజవైద్య H. M. [illegible]
కార్వేటినగరంపోష్టు, చిత్తూరుజిల్లా.

త్వరలో విడుదల కానున్నది.

ఆంధ్రదేశమం బాబాలగోపాలము నానందాబ్ధి నోలలాడింపనున్న

కుబేరా ఫిలిమ్సువారి పౌరాణిక చిత్రం.

భక్త మార్కండేయ

*

డైరెక్టరు
చిత్రపు నారాయణమూర్తి

మ్యూజిక్ డైరెక్టరు:
ఏ. గోపాల్ రావు
కె. సున్నయ్య

ఆర్టు డైరెక్టరు:
టి. వి. యస్. శర్మ

కవి:
విశ్వనాథ కవిరాజ

ఉత్తమ తారాగణం.

గగ్గయ్య—
రాయప్రోలు—
ఘంటసాల—
జి. యస్. స్వామి—
రామకృష్ణశాస్త్రి—
జి. శేషాచలం—
కం. నరసింహారావు—

*

శాంతకుమారి—
శ్రీరంజని—
ఇందిరకుమారి—
శకుంతల—
రత్నం—

Apply For Booking:
Kubera Films Ltd
80 Punamalli High Road,
Madras.

నెల్లూరు
జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

తా॥ కాంగ్రెసుసంఘ క్రొత్త అధికారులు

తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ ఎన్నికలలో యీ క్రిందివారు అధ్యక్ష, కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకోబడిరి:—

కావలి తాలూకా

నాగమూరు వీరరాఘవయ్య (అధ్యక్షులు)
ఆకేపాటి వెంకటనరసింహ్మాం (కార్యదర్శి)

గూడూరు తాలూకా

పొన్నలూరు వీరరాఘవరెడ్డి (అధ్యక్షులు)
రేమణ వెంకటనరసారెడ్డి } కార్యదర్శులు
పులిపాక శేషాచలపతిరావు }

ఆత్మకూరు తాలూకా

గుండ్లా నరటూరెడ్డి (అధ్యక్షులు)
అడపాల వెంకురెడ్డి (కార్యదర్శి)

కందుకూరు తాలూకా

కాలిదాను మాలకొండయ్య (అధ్యక్షులు)
ఇటూరు వెంకయ్య (కార్యదర్శి)

కనిగిరి తాలూకా

కొడకలూరు సుబ్బరామయ్య (అధ్యక్షులు)
షేక్ ఖాదర్ మొహిద్దీన్ (కార్యదర్శి)

పొదిలి తాలూకా

పంగాన్నుల వెంకటేశ్వరశర్మ (అధ్యక్షులు)
నైపు వీరారెడ్డి } కార్యదర్శులు
నలబోలు వెంకటసుబ్బయ్య }

దర్శి తాలూకా

వాగిచెర్ల రామిరెడ్డి (అధ్యక్షులు)
వరకాభరణం అప్పలాచార్యులు (కార్యదర్శి)

నెల్లూరు తాలూకా.

పామూరు శివసుబ్రహ్మణ్యం (అధ్యక్షులు)
కొప్పోలు సుబ్బరామిరెడ్డి (కార్యదర్శి)

నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు ఖాళీలు

కాంగ్రెసుకు దరఖాస్తులు పంపుకోండి

యీ దిగువ సమూదాహరించిన జిల్లా బోర్డు సర్కిల్సులోని స్థానములు ఖాళీపడియున్నవి. వీటికి మే నెలలో ఎన్నికలు జరుగును. నామినేషనులు మే నెల 7 వ తేది దాఖలు కావలసి యున్నవి. కాన యీ స్థానములకు కాంగ్రెసు తరఫున అభ్యర్థులుగా నిలబడ దలచువారు పది రూపాయల రుసుముతోటి తమ దరఖాస్తులను యేప్రిలు నెల తే 30 ది లోపలజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు పంపవలయును.

దక్షిణ జిల్లాబోర్డు:— 1. సిద్దాగుంట సర్కిలు (వెంకటగిరి తాలూకా)
2. గూడూరు సర్కిలు (గూడూరు తాలూకా)

ఉత్తర జిల్లాబోర్డు:— 1. కోవూరు సర్కిలు (కోవూరు తాలూకా)
2 పామేశపురం సర్కిలు (కనిగిరి తాలూకా)

జిల్లా కాంగ్రెస్ } బొమ్మా శేషురెడ్డి,
నెల్లూరు } అధ్యక్షుడు

హాలాచి మున్సిపాల్టీలో కాంగ్రెసు కఖండవిజయము.

హాలాచి మున్సిపల్ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పక్షమున నిలబెట్టబడిన 20 మంది అభ్యర్థులు పోటీ లేకనే యెన్నుకోబడిరి.

జమీందారీ విచారణ కమిటీ

20 తేదీ నుండి మరల ప్రారంభము.

జమీందారీ విచారణ కమిటీవారు మద్రాసు సెక్రటేరియటులయందు సాక్ష్యము గైకొనుట 20 తేది నుండి ప్రారంభించిరి. మొదటి రోజున సాక్షులు హెచ్చుగ రాలేదు

జమీందారుల సంఘముతరఫున వి. యస్. నరసింహాచారిగారు హాజరై విచారణ కమిటీవారు ప్రత్యేకముగ కోరిన కొన్ని అంశములపై జమీందారుల సంఘంవారు ఒక మెమొరాండమును సమర్పించుకొనెదరనిరి. జమీందారులు ప్రత్యేకముగ స్వంతబాధ్యతపై సాక్ష్యము యిచ్చెదరనియు, అందువలన సంఘం తరఫున సాక్ష్యం యివ్వబడదనియు తెలిపిరి.

తరువాత నార్త ఆర్కాటుజిల్లా నట్టేరిగ్రామ స్త్రోత్రియందార్లలో వొకరగు పి వరదాచారిగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఈగ్రామం యినాం గ్రామమనియు, మొదట 128 మందికి యివ్వబడెననియు, 1864 లో 232 మందిభాగస్తులుండిరనియు, యిప్పుడు యీసంఖ్య 1500 వరకు పెరిగినదనియు చెప్పిరి. పాలారు అనకట్టనుండి నీరును యీచెర్వు ద్వారా ప్రభుత్వంవారు తీసుకొనిపోవుచున్నను, ప్రభుత్వంవారు యీచెర్వును రిపేరు చేయించుటలేదనియు, ప్రభుత్వంవారు రిపేరు చేయుటకా వినతో స్త్రోత్రియందారులు మూడవభాగం ఖర్చులు భరించెదరనియు చెప్పిరి. కొందరు భాగస్తులు ల్యాండు సెస్సు, లోకల్ చెల్లించక తప్పిపోగా గ్రామమంతయు వేలము వేయబడుచున్నదనియు, యీ పద్ధతిని తొలగించి, స్త్రోత్రియందారులు ఎవరెవరు ఎంత చెల్లించవలయునో నిర్ణయించి తప్పిపోయినవారికే జవాబుదారీగా యుండునట్లు చేయవలెననిరి. సాగుబడిభూమి అధికమై కమ్యూనల్ భూములుతప్ప ప్రతిసెంటును వ్యవసాయము చేయబడుచున్నదనిరి.

చీరాల కాల్పులు

ప్రభుత్వంవారు సమర్థించుట.

ఫిబ్రవరి తే 14 వ చీరాలలో జరిగిన పోలీసు కాల్పులవిషయమై హైకోర్టు న్యాయమూర్తి గా॥ హార్విల్ గారు విచారించి ప్రభుత్వంవారికి నివేదికను సమర్పించిరి. ఈ నివేదికతో ప్రభుత్వంవారు ఏకీభవించిరి. నివేదికయందు క్రింది విషయములు తెలుపబడెను.

పరుగెత్తుచున్న వారిని చంపుటకై దేశంతో వెనుకనుంచి పోలీసులు కాల్చిరని తలచుటకు వీలులేదు. పోలీసులు కాల్చక తప్పని పరిస్థితులు యేర్పడినవి. అవసరముకంటె ఎక్కువగా కాల్చలేదని కంపెనీవారు పనివారిని పనులలో చేర్చుకొందురని చెప్పి పిలిపించి శాంతముగా నున్న వారిమీద ఫ్యాక్టరీలోనుండి కాల్పులు జరుపబడెననుట నమ్మతగినది కాదు. పెద్ద లాఠీచార్జి చేసియున్నచో కాల్పుల కవసరముండేది కాదేమో కాని అది యు సందేహమే. లాఠీచార్జీలు నిరుపయోగములగుట వలన, గుంపు చాల విస్తీర్ణమునకు వ్యాపించి యుండుటవలన రూపాయలు కాల్చుట తప్పని సరి ఆయెను. 8000 మందిగుంపు రాళ్ళతో కొట్టి తీవ్రముగానున్నప్పుడు, వారివెదురు 15 గురు పోలీసు జవానులు చాలరు. అట్టి సమయమున పోలీసులు తమవిధి నిర్వర్తించుట గుంపు తమపైబడుట నంగీకరించవలెను లేదా రూపాయలు కాల్చవలెను. కాల్పులకు అవసరమున్నదా లేదా యను విషయములయందు, పోలీసువారి చర్యయంతయు మంచి కట్టుబాట్లతో జరిగినదని చెప్పవచ్చును.